

Broj: 03-11-95/2025
Sarajevo, 20.01.2025. godine

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Predstavnički dom
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući ✓
- Dom naroda
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući ✓

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO B

Primljeno: 21-01-2025			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 11-	295	/25

Poštovani,

U skladu sa članom 27. stav (7) Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), a u vezi sa članom 152. stav (2) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i sa članom 143. stav (2) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), radi razmatranja i donošenja, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2025. GODINU I PROCJENU PLANA ZA 2026. I 2027. GODINU I ODLUKU O IZVRŠAVANJU FINANSIJSKOG PLANA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2025. GODINU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 46. sjednici, održanoj 20.01.2025. godine.

Također, u prilogu se dostavlja:

- Zaključak Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o prihvatanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjeni plana za 2026. i 2027. godinu i Odluke o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu,
 - Odluka Upravnog odbora o usvajanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjene plana za 2026. i 2027. godinu, broj: 01/1-45-17-1/25 od 09.01.2025. godine,
 - Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027. godinu, broj: 01/1-45-17/25 od 09.01.2025. godine,
 - Odluka Upravnog odbora o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, broj: 01/1-45-17-2/25 od 09.01.2025. godine i
 - Obrazac IFP NE.
- Prijedlog odluke se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

Istovremeno povlačim Odluku o privremenom finansiranju potreba Federalnog zavoda za zapošljavanje za period od 01.01. do 31.03.2025. godine, dostavljenu aktom broj: 03-02-2064/2024 od 31.12.2024. godine.

Također, molim da se Prijedlog Odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i Procjena plana za 2026. i 2027. godinu i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu razmatra na sjednici uz Prijedlog budžeta Federacije BiH za 2025. godinu, koji Vam je dostavljen aktom broj: 03-02-105/2025 od 20.01.2025. godine.

S poštovanjem,

PREMIJER/

Nermin Nikšić

Prilog: kao u tekstu na bosanskom jeziku

Co: Federalno ministarstvo rada i socijalne politike
gosp. Adnan Delić, ministar

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) i člana 27. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 46. sjednici, održanoj, 20.01.2025. godine, donosi

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjeni plana za 2026. i 2027. godinu i Odluke o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu

1. Prihvata se Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027. godinu, broj: 01/1-45-17/25 od 09.01.2025. godine, kao i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, broj: 01/1-45-17-2/25 od 09.01.2025. godine.
2. Finansijski plan kao i Odluka iz tačke 1. ovog zaključka uputit će se Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine, radi davanja saglasnosti.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja

V. broj: 12 /2025
20.01.2025. godine
Sarajevo

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ODLUKA
O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN FEDERALNOG ZAVODA
ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2025. GODINU I PROCJENU PLANA ZA 2026. I 2027.
GODINU I ODLUKU O IZVRŠAVANJU FINANSIJSKOG PLANA FEDERALNOG
ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2025. GODINU**

Sarajevo, januar 2025. godine

Na osnovu člana 152. stav 2. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i na osnovu člana 143. stav 2. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24) i člana 27. stav 7. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je, na ___ sjednici Predstavničkog doma od ____2025. godine i na ___ sjednici Doma naroda od ____2025. godine, donio

ODLUKU

O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2025. GODINU I PROCJENU PLANA ZA 2026. I 2027. GODINU I ODLUKU O IZVRŠAVANJU FINANSIJSKOG PLANA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2025. GODINU

I

Daje se saglasnost na Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjenu plana za 2026. i 2027. godinu broj: 01/1-45-17/25 od 09.01.2025. godine i Odluku o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, broj: 01/1-45-17-2/25 od 09.01.2025. godine.

II

Sastavni dio ove odluke čini Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027. godinu broj: 01/1-45-17/25 od 09.01.2025. godine i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, broj: 01/1-45-17-2/25 od 09.01.2025. godine.

III

Ova Odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Broj:
Sarajevo, ____2025. godine

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH

OBRAZLOŽENJE

PRIJEDLOGA ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2025. GODINU I PROCJENU PLANA ZA 2026. I 2027. GODINU I ODLUKU O IZVRŠAVANJU FINANSIJSKOG PLANA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2025. GODINU

I - PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje ove Odluke sadržan je u odredbama člana 152. stav 2. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, člana 143. stav 2. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine i člana 27. stav 7. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje je na sjednici održanoj 09.01.2025. godine, donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjenu plana za 2026. i 2027. godinu i Odluku o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, te isto dostavio na dalji postupak Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

S tim u vezi, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike sačinilo je Prijedlog odluke o davanju saglasnosti na Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjenu plana za 2026. i 2027. godinu i Odluku o izvršavanju finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu.

U skladu sa članom 27. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, na Prijedlog odluke zatražena su mišljenja Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva pravde i Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Tačkom 1. predviđeno je da Parlament Federacije Bosne i Hercegovine daje saglasnost na Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjenu plana za 2026. i 2027. godinu i Odluku o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu.

Tačkom 2. predviđeno je da sastavni dio ove odluke čini Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027. godinu i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu.

Tačkom 3. predviđeno je da ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV- FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje navedene Odluke nisu potrebna dodatna sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 8. Statuta Federalnog zavoda za zapošljavanje („Službene novine Federacije BiH“, br.: 27/06 i 10/16), a u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnost nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br.: 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08), Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje na sjednici održanoj 09.01.2025. godine donio je

**ODLUKU
O USVAJANJU
FINANSIJSKOG PLANA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE
za 2025. godinu i procjene plana za 2026. i 2027. godinu**

Član 1.

Usvaja se Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027. godinu.

Član 2.

Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjenom plana za 2026. i 2027. godinu utvrđena su ukupna sredstva u iznosu od 207.070.427 KM za 2025. godinu, 121.054.960 KM za 2026. godinu i 119.321.400 KM za 2027. godinu.

Član 3.

Tokom provođenja postupka izrade Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjene plana za 2026. i 2027. godinu osiguran je princip finansijske ravnoteže, na način da ukupna sredstva koja sadrže i ukupne planirane prihode i primitke pokrivaju ukupne planirane rashode i izdatke.

Član 4.

Ukupna sredstva iz člana 2. ove odluke su raspodijeljena na tekuće rashode i kapitalne izdatke, a prvenstveno za finansiranje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, provođenje politika i mjera u oblasti rada i zapošljavanja, te drugih poslova iz ove oblasti.

Član 5.

Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjenom plana za 2026. i 2027. godinu su utvrđena ukupna sredstva, te rashodi i izdaci raspoređeni u programe, a prema klasifikaciji prikazanoj u Tabeli 1. kako slijedi:

Tabela 1

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu
1	2	3	4	5	6
A.	UKUPNA SREDSTVA (1+2+3+4+5+6)		207.070.427	121.054.960	119.321.400
1.	710000	Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti (30%)	87.996.604	86.117.460	91.086.400
2.	720000	Neporezni prihodi	250.800	245.000	245.000
3.	730000	Oprihodovanje grantova za zapošljavanje Roma primljenih od Vijeća ministara BiH	384.530	36.500	0
4.	730000	Grant Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za finansiranje Drugog projekta podrške zapošljavanju ESP2	28.848.493	0	0
5.	810000	Priliv otplata glavnice kredita za podsticaj zapošljavanja rezervisan za uvećanje depozita kod Razvojne banke Federacije BiH	190.000	150.000	150.000
6.		Prenesena sredstva iz prethodne godine umanjena za kratkoročne obaveze iz prethodne godine	89.400.000	34.506.000	27.840.000
B	UKUPNO TEKUĆI RASHODI I KAPITALNI IZDACI (I+II)		207.070.427	121.054.960	119.321.400
I	Tekući rashodi (A+B+C)		205.444.556	120.862.960	119.134.400
A	Plaće, naknade i doprinosi		5.695.800	6.078.730	6.490.277
B	Izdaci za materijal i usluge		3.384.797	2.474.172	2.632.782
C	Tekući grantovi (7:12)		196.363.959	112.310.058	110.011.341
7.	614100 614400 614500	Sredstva za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti i za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba	9.000.000	10.000.000	10.000.000
8.	614100	Sredstva za Fond za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	3.868.514	2.556.906	2.720.989
9.	614100 614200 614300 614400 614500	Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke-obaveze prema ugovorima iz prethodnog perioda	59.963.116	31.040.841	23.815.300
10.	614100 614200 614300 614400 614500	Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke-obaveze za tekuću godinu	109.351.276	58.912.311	63.675.052
11.	614100 614300 614400 614500	Zajednički projekti s drugim pravnim subjektima-obaveze prema ugovorima iz prethodnog perioda	7.181.053	2.800.000	2.800.000
12.	614100 614300 614400 614500	Zajednički projekti s drugim pravnim subjektima-obaveze za tekuću godinu	7.000.000	7.000.000	7.000.000
II	Kapitalni izdaci (13:16)		1.625.871	192.000	187.000
13.	821200	Nabavka građevina	190.000	0	0
14.	821300	Nabavka opreme	572.000	10.000	10.000

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu
1	2	3	4	5	6
15.	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	823.071	182.000	177.000
16.	822000	Uvećanje stanja sredstava namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH	40.800	0	0

Član 6.

Za provođenje ove odluke odgovoran je direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Član 7.

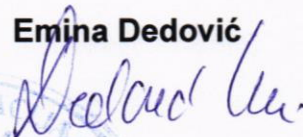
Donošenjem ove odluke prestaje da važi Odluka o usvajanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjene plana za 2026. i 2027. godinu broj: 01/1-45-9531-1/24 od 08.10.2024. godine.

Član 8.

Ova odluka stupa na snagu danom dobijanja saglasnosti Parlamenta Federacije BiH, a primjenjivat će se za fiskalnu 2025. godinu.

Predsjednica Upravnog odbora

Emina Dedović

Broj: 01/1-45-17-1/25
Datum: 09.01.2025. godine

**FINANSIJSKI PLAN
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE
za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027.
godinu**

Sarajevo, januar 2025. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI KAO OKVIR ZA IZRADU FINANSIJSKOG PLANA..	7
3.	ANALIZA TRŽIŠTA RADA	10
4.	OPŠTA STRUKTURA FINANSIJSKOG PLANA	12
5.	UKUPNA SREDSTVA	18
	5.1 PRIHODI.....	18
	5.2 PRIMICI.....	19
	5.3 PRENESENA SREDSTVA	19
6.	UKUPNI TEKUĆI RASHODI I KAPITALNI IZDACI	21
	6.1 TEKUĆI RASHODI	21
	Plaće, naknade i doprinosi.....	22
	Izdaci za materijal i usluge	22
	Tekući grantovi	25
	Sredstva za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizovanje Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostale ili ostaju bez posla	26
	Sredstva za Fond za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom.....	27
	Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke.....	27
	Zajednički projekti s drugim pravnim subjektima	30
	6.2 KAPITALNI IZDACI.....	31
	Nabavka građevina i opreme	31
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	32
	Pozajmljivanje finansijskim institucijama (uvećanje stanja depozita kod RB FBiH)....	32
7.	POTENCIJALNI RIZICI ZA REALIZACIJU PLANIRANIH AKTIVNOSTI.....	33

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Federalni zavod), kao javna ustanova, je osnovan sa ciljem unapređenja tržišta rada i pružanja podrške nezaposlenim osobama. Osnivanje Federalnog zavoda uređeno je zakonodavnim aktima koji definišu njegov pravni okvir, funkcije, nadležnosti i način rada.

Ključni dokument u ovom kontekstu je Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba¹, koji pruža detaljan opis osnovnih principa i procedura za rad. Zakon je donesen s ciljem stvaranja efikasnog sistema za posredovanje u zapošljavanju i obezbjeđivanje materijalno-socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, te predstavlja ključni pravni okvir za rad kako javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, tako i Federalnog zavoda.

Zakonom dodijeljene nadležnosti Federalnog zavoda naročito podrazumijevaju:

- predlaganje i praćenje mjera za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba,
- osiguravanje i praćenje provođenja utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH,
- upravljanje sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti,
- koordiniranje, usklađivanje i praćenje rada službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH,
- pružanje pomoći u realizovanju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima,
- objedinjavanje i vođenje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH,
- predlaganje mjera i potrebnih sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti,
- praćenje provođenja međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH,
- odobravanje zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje, te
- obavljanje i drugih poslova utvrđenih zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

U vezi sa navedenim se zaključuje da je Federalni zavod primarno fokusiran na obezbjeđivanje odgovarajuće materijalne i socijalne sigurnosti za nezaposlene osobe, pružajući im neophodnu podršku i zaštitu tokom perioda nezaposlenosti. Dodatno, aktivnosti Federalnog zavoda su usmjerene i na unapređenje tržišta rada, provođenje utvrđene politike i mjera s ciljem povećanja efikasnosti tržišta rada, čime se doprinosi njegovoj stabilnosti, funkcionalnosti i dostizanju prihvatljive stope zaposlenosti.

Organ upravljanja Federalnog zavoda predstavlja Upravni odbor sastavljen od sedam članova koje imenuje i razrješava Vlada Federacije BiH. Upravni odbor se imenuje na period od četiri godine i za svoj rad, čiji je djelokrug utvrđen Statutom² Federalnog zavoda, odgovara Vladi Federacije BiH. Način rada i odlučivanja regulisan je Poslovníkom o radu koji utvrđuje i donosi Upravni odbor.

¹ („Službene novine Federacije BiH“, br.: 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08)

² („Službene novine Federacije BiH“, br.: 27/06 i 10/16)

Direktor organizuje, rukovodi radom i odgovoran je za zakonitost rada Federalnog zavoda. Predstavlja i zastupa Federalni zavod, a za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH i Upravnom odboru. Imenuje ga i razrješava Vlada Federacije BiH.

Savjetodavna komisija Federalnog zavoda ima sedam članova, i to predstavnike sindikata i poslodavaca, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Privredne komore Federacije BiH i Federalnog zavoda. Nadležnost Savjetodavne komisije je davanje mišljenja Upravnom odboru u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja, kao i preporuka u vezi sa programima Federalnog zavoda i programom rada Federalnog zavoda na koji saglasnost daje Vlada Federacije BiH. U nadležnosti Savjetodavne komisije je i davanje mišljenja na rad Federalnog zavoda i preporuka u vezi sa poboljšanjem rada.

Obzirom da se bavi pružanjem podrške nezaposlenim osobama, unapređenjem kvalifikacija radne snage, te poticanjem ekonomskog rasta kroz strateški usmjerene inicijative i programe, Federalni zavod predstavlja važnu komponentu u razvoju i implementaciji politika zapošljavanja. U svrhu osiguravanja transparentnog, efikasnog i održivog upravljanja resursima, Federalni zavod razvija trogodišnji finansijski plan, koji služi kao ključni instrument za planiranje i usmjeravanje finansijskih sredstava, definisanje prioritetnih aktivnosti i postizanje strateških ciljeva. Pri navedenom, obaveza izrade finansijskog plana na način i prema postupku propisanom Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, proističe iz člana 51. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, Federalni zavod, kao vanbudžetski fond, ima obavezu vršiti trogodišnje planiranje, tj. sačiniti Finansijski plan za 2025. godinu i procjenu plana za 2026. i 2027. godinu (u daljem tekstu: Finansijski plan).

Finansijski plan se usklađuje sa strateškim ciljevima definisanim Strategijom jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, kao ključnim pretpostavkama za postizanje dugoročnih rezultata, a koji uključuju:

- brzo i tačno ostvarivanje prava koja proističu iz nezaposlenosti sa prioritetima razdvajanja aktivnih tražilaca posla od onih koji su na evidenciji isključivo zbog ostvarivanja drugih prava i ravnomjernog raspoređivanja resursa u skladu sa institucionalnim mandatom,
- efikasnu integraciju nezaposlenih osoba na tržište rada sa prioritetima osiguravanja adekvatnog intenziteta savjetovanja i optimiziranje procedure trijaže, razvoja efikasnih aktivnih mjera zapošljavanja i unapređenje saradnje sa poslodavcima i drugim institucijama,
- razvijene kapacitete zavoda u skladu sa novim metodama rada i izgrađen reputacijski kapital sa prioritetima razvoja kadrovskih kapaciteta, unapređenje sistema upravljanja prema ciljevima upravljanja učincima, razvoj savremene informatičke podrške kao i pozicioniranje javnih službi za zapošljavanje kao stručne i relevantne institucije na tržištu rada.

Radi unapređenja oblasti zapošljavanja Parlament Federacije BiH je, na sjednicama Predstavničkog doma od 26.10.2023. godine i Doma naroda od 27.11.2023. godine, usvojio Strategiju zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine (2023-2030)³. Predmetna Strategija rezultat je rada Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i Međunarodne organizacije rada (MOR), te drugih nadležnih institucija, a istom su definisana četiri strateška cilja, i to:

- povećanje lične zapošljivosti i unapređenje usklađenosti vještina sa zahtjevima tržišta rada,

³ ("Službene novine Federacije BiH", broj:94/23)

- promovisanje kapaciteta preduzeća u privatnom sektoru za otvaranje formalnih radnih mjesta,
- osiguravanje uključivanja osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada kroz efektivnije aktivne politike tržišta rada,
- osnaživanje upravljanja tržištem rada i jačanje kapaciteta za provođenje politike.

Sa ciljem dostizanja prihvatljive stope zaposlenosti, Federalni zavod je Finansijskim planom projicirao sredstva za koja se smatra da će biti potrebna za provođenje utvrđene politike i mjera radi povećanja efikasnosti tržišta rada, obezbjeđenje odgovarajuće materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenim osobama, kreiranje i koordiniranje realizacije programa i mjera aktivne politike zapošljavanja, te informisanje svih zainteresovanih o stanju u oblasti zapošljavanja.

Aktivnosti projicirane Finansijskim planom će se finansirati iz namjenskih poreznih i neporeznih prihoda, a primarno iz doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, kao osnovnog izvora finansiranja, zbog čega se, shodno odredbama Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine⁴, Federalni zavod smatra vanbudžetskim fondom.

Finansijski plan sa odlukom o izvršavanju, u skladu sa članom 27. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, donosi nadležni organ utvrđen zakonom, odnosno aktom vanbudžetskog fonda, na način predviđen tim propisima i pod uslovima određenim ovim zakonom. Kao organ nadležan za donošenje finansijskog plana, članom 8. Statuta Federalnog zavoda⁵ određen je Upravni odbor Federalnog zavoda. Nakon što Upravni odbor Federalnog zavoda usvoji Finansijski plan, isti se, u skladu odredbama Zakona o budžetima u Federaciji BiH dostavlja na daljni postupak davanja saglasnosti Parlamenta Federacije BiH.

Na sjednici Upravnog odbora Federalnog zavoda, održanoj 08.10.2024. godine, donesena je Odluka o usvajanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjene plana za 2026. i 2027. godinu, broj: 01/1-45-9531-1/24 i Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, broj: 01/1-45-9531-2/24. Prilikom donošenja planskih dokumenata uvažena je informacija Federalnog ministarstva rada i socijalne politike iz akta broj: 03-30/9-1695/24 JKB od 09.07.2024. godine, da budžetom ovog ministarstva nisu planirana finansijska sredstva koja se odnose na realizaciju Projekta podrške zapošljavanju koji se finansira iz kredita Svjetske banke i/ili eventualno novog projekta.

Nakon usvajanja, predmetne odluke su, zajedno sa Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjenom plana za 2026. i 2027. godinu, broj: 01/1-45-9531/24, te Izjavom o fiskalnoj procjeni, dostavljene nadležnom Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike aktom broj: 05-11-9545/24 OP od 09.10.2024. godine radi njihovog upućivanja u daljnu proceduru. Slijedom navedenog, Federalno ministratsvo finansija je aktom broj: 06-02-4-8848/24 od 04.11.2024. godine dalo pozitivno mišljenje, te obavijestilo resorno ministarstvo i Federalni zavod da može dati saglasnost na dostavljene dokumente.

Dodatno, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je dopisom broj: 03-24/1-1344/21 IK od 01.11.2024. godine obavijestilo Federalni zavod da je, shodno donošenju Odluke o ratifikaciji Sporazuma o zajmu (Drugi projekat podrške zapošljavanju) između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj- broj: 9381-BA („Službeni glasnik BiH“- Međunarodni ugovori, broj: 9/23), Odluke o prihvatanju zaduženja po

⁴ („Službene novine Federacije BiH“, br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22),

⁵ („Službene novine Federacije BiH“, br.: 27/06 i 10/16)

Sporazumu o zajmu između Bosne i Hercegovine i Svjetske banke (IBRD) za Drugi projekat podrške zapošljavanju („Službene novine Federacije BiH“, broj:47/24), potpisan Projektni sporazum između IBRD i Federacije BiH dana 26.08.2024. godine i Supsidijarni sporazum između Bosne i Hercegovine i Federacije BiH dana 17.07.2024. godine. Nakon sastanka/Misije sa Timom Svjetske banke, zaduženim za Drugi projekat podrške zapošljavanju, u oktobru 2024. godine Federalnom zavodu je dostavljena obavijest „Lifting of Disbursement Conditions“ u vezi sa Zajmom 9381-BA sa napomenom da Federalno ministarstvo rada i socijalne politike na budžetskoj stavci otvorenoj za ESP2 nije dobilo odobrenje od Federalnog ministarstva finansija po zahtjevu za podizanje gornje granice budžeta za 2025. godinu u svrhu planiranja sredstva za implementaciju ESP2.

U međuvremenu, na traženje Federalnog ministarstva finansija, Upravni odbor Federalnog zavoda je, na sjednici održanoj 30.12.2024. godine, donio Odluku o privremenom finansiranju potreba Federalnog zavoda za zapošljavanje za period od 01.01. do 31.03.2025. godine, broj: 01/1-45-11484/24, koja je aktom broj: 05-11-11485/24 OP od 30.12.2024. godine upućena Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike.

Nakon toga, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je aktom broj: 03-30/9-1695/24 JKB od 31.12.2024. godine dostavilo informaciju da su finalizirane pripreme aktivnosti u vezi sa realizacijom Projekta ESP2, te da su u Budžetu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za 2025. godinu planirana dodatna finansijska sredstva koja se odnose na realizaciju „Drugog projekta podrške zapošljavanju“ za 2025. godinu za Federaciju BiH (ESP2), koji se finansira iz kredita Svjetske banke u iznosu 28.848.492,50 KM. Uvažavajući obaveze Federalnog zavoda u pogledu implementacije Drugog projekta podrške zapošljavanju, ovaj iznos sredstava je potrebno inkorporirati u Finansijski plan Federalnog zavoda. Shodno navedenom, pripremljen je inovirani Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027. godinu, pri čemu prestaje da važi prethodno doneseni Finansijski plan Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjena plana za 2026. i 2027. godinu, broj: 01/1-45-9531/24 od 08.10.2024. godine. Napominjemo da je u skladu sa najavljenim povećanjem prihoda od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, a vezano za Odluku o iznosu najniže plaće za 2025. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 104/24), izvršeno uvećanje pripadajuće pozicije poreznih prihoda za 6.500.000 KM, koji su raspoređeni na uvećanje rashoda za aktivne politike zapošljavanja u planskoj 2025. godini.

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

2. MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI KAO OKVIR ZA IZRADU FINANSIJSKOG PLANA

Finansijski plan je u svojoj osnovi opredijeljen Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za period od 2025. do 2027. godine koje je usvojila Vlada Federacije BiH na 35. sjednici održanoj 05.06.2024. godine. Cilj ovog dokumenta je uputiti sve nivoe vlasti u Federaciji BiH na kretanja makroekonomskih pokazatelja, kako na globalnom i evropskom nivou, tako i na kretanja u BiH i Federaciji BiH koja će uticati na ostvarenje definisanih ciljeva.

Prilikom izrade Finansijskog plana kao stručna podloga korišten je prvenstveno zakonski okvir poslovanja ovog vanbudžetskog fonda, a ujedno su analizirani rizici, aktivnosti i ključni elementi okruženja u kontekstu snaga, slabosti, prilika i prijetnji, kao i bitni vanjski faktori koji utiču na organizaciju, resurse i rezultate. Dodatno su upotrebljavani i ostali raspoloživi i relevantni strateški dokumenti, zakonski i podzakonski akti, analize i projekcije relevantnih izvora, čiji se opći i/ili specifični strateški ciljevi i odredbe odnose na oblast zapošljavanja i djelovanje Federalnog zavoda. S tim u vezi su analizirani i makroekonomski parametri, koji mogu direktno ili indirektno uticati na poslovanje Federalnog zavoda u planskom periodu. Projekcije indikatora za naredni srednjoročni period sačinjene su na osnovu, u momentu izrade ovog dokumenta raspoloživih, projekcija Direkcije za ekonomsko planiranje pri Vijeću ministara BiH i projekcija relevantnih međunarodnih institucija (MMF-a i Svjetske banke i Europske komisije).

Bitno je istaći da se globalna ekonomska aktivnost u 2023. godini pokazala otpornijom nego što se prvobitno očekivalo, posebno u prvom dijelu godine. Međutim, uslijed složene geopolitičke situacije i novih ekonomskih izazova, znakovi usporavanja globalne ekonomske aktivnosti postali su izrazitiji u drugom dijelu godine. Također, slabljenje inflatornih pritisaka brže od očekivanog, obilježilo je globalnu ekonomiju u 2023. godini. Globalni rast u 2023. godini procijenjen je na 3,1%, sa projekcijama 3,1% i 3,2% u 2024. i 2025. godini, respektivno. Sjedinjene Američke Države bile su lider sa rastom od 2,5% u 2023. godini, zahvaljujući finalnoj potrošnji i ekspanzivnoj fiskalnoj politici. Međutim, u eurozoni i Europskoj uniji zabilježene su tek skromne stope rasta od 0,5%.

Uslijed energetske cjenovnog šoka iz prethodne godine, najznačajniji vanjskotrgovinski partner Bosne i Hercegovine (Njemačka), pretrpjela je značajan pad industrijske proizvodnje i zabilježila pad ukupne ekonomske aktivnosti u 2023. godini od 0,3%. Restriktivna monetarna politika Europske centralne banke, kao i slaba globalna potražnja, neki su od faktora usporavanja rasta ekonomija u eurozoni i Europskoj uniji. Cijene energenata na međunarodnom tržištu u 2023. godini bile su uglavnom stabilne, izuzimajući kratkoročne varijacije zbog situacije na Bliskom istoku. Kao posljedica slabljenja efekata energetske šokova i uskih grla u snabdijevanju očekuje se daljnje usporavanje globalne inflacije. Snažni inflatorni pritisci koji su obilježili 2022. godinu, kao i loša ekonomska pozicija naših najznačajnijih vanjskotrgovinskih partnera uticali su na značajan pad inopotržnje, što je rezultiralo slabim trgovinskim prilikama i smanjenjem izvoza.

Prema izvještaju Svjetske banke procijenjena vrijednost realnog rasta BDP-a u BiH u 2023. godini iznosi 1,9%, dok su projekcije za tekuću i narednu godinu znatno optimističnije. Naime, za tekuću 2024. godinu je prema proizvodnom pristupu projicirana vrijednost realnog rasta BDP – a iznosi 2,6%, a u 2025. godini 3,3%.

Strane investicije u Bosni i Hercegovini povećane su za 4% u prvom kvartalu 2024. godine u odnosu na isti period prethodne godine. Zabilježeno je povećanje investicija i u obliku vlasničkih udjela, a pratilo ga je značajno povećanje investicija u obliku ostalog kapitala.

Posmatrano po djelatnostima, najviše investicija je realizirano u oblasti proizvodnje koksa i rafiniranih naftnih proizvoda, zatim u oblasti finansijskih uslužnih djelatnosti, te u oblasti telekomunikacija.

U skladu sa kretanjem realne ekonomske aktivnosti u okruženju, u Federaciji BiH je u 2023. godini zabilježen skroman rast realnog BDP-a od 1,8%. Ovakva kontrakcija ekonomske aktivnosti u Federaciji BiH posljedica je oštrog pada industrijske proizvodnje koji je za period januar- decembar 2023. godine iznosio 4,1% u odnosu na isti period prethodne godine, te negativnih stopa rasta izvoza i uvoza, kao i još uvijek prisutne inflacije.

Analiza glavnih komponenti BDP- a u Federaciji BiH prema proizvodnom pristupu ukazuje da je rast realne ekonomske aktivnosti, iako skroman, posljedica rasta uslužnih djelatnosti, dok su proizvodne djelatnosti zabilježile pad ili niske stope rasta. Padom proizvodnje se posebno ističe oblast prerađivačke industrije, a što je najvećim dijelom rezultat slabe inopotražnje najznačajnijih grana prerađivačke industrije. Daljnje kretanje BDP-a Federacije BiH najviše zavisi od kretanja industrije i vanjske trgovine, a što je opet uslovljeno domaćom i inopotražnjom, ekonomskom aktivnošću naših trgovinskih partnera, inflacijom i geopolitičkom situacijom. Bruto domaći proizvod u Federaciji BiH za prvo tromjesečje 2024. godine, prema prvoj procjeni, realno je veći za 3,0% u odnosu na isto tromjesečje 2023. godine.⁶

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, ukupna desezonirana industrijska proizvodnja u Federaciji BiH u junu 2024. godine u odnosu na maj 2024. godine, manja je za 0,5%. U junu 2024. godine, u odnosu na juni 2023. godine, industrijska proizvodnja u Federaciji BiH, kalendarski prilagođena, manja je za 4,0%.⁷

Prosječna godišnja inflacija u Federaciji BiH u 2023. godini iznosila je 5,1%. Rast cijena u Federaciji BiH usporen je dijelom kao posljedica znatnog pada cijena prevoza od 5,1% na godišnjem nivou, a na što su uticale cijene sirove nafte na svjetskom tržištu. Izuzev kratkoročnih šokova izazvanih novonastalim sukobima na Bliskom istoku, cijene nafte ostale su uglavnom stabilne. Prema projekcijama Evropske centralne banke, inflacija bi u narednom srednjoročnom periodu u eurozoni i Evropskoj uniji trebala značajno usporiti i to najviše zbog energetske komponente. Niže cijene energenata uticale bi na smanjenje proizvodnih troškova, te bi u konačnici dovele i do stabilizacije potrošačkih cijena. Prateći evropske trendove kretanja potrošačkih cijena, kao i trendove u neposrednom okruženju, u BiH i Federaciji BiH za period 2025. – 2027. godine očekivano je daljnje usporavanje inflacije potrošačkih cijena.

Ponovno uspostavljanje ravnoteže na tržištu roba i usluga nakon pandemije, u uslovima kompleksne geopolitičke situacije u Evropi, odrazilo se na slabu dinamiku vanjskotrgovinske razmjene. Naime, usporavanje ekonomske aktivnosti glavnih vanjskotrgovinskih partnera BiH i Federacije BiH, uticalo je na slabljenje izvozne potražnje za bosanskohercegovačkim proizvodima na međunarodnom tržištu. Pored toga, i sporiji ekonomski rast u zemlji, te samim tim i niži nivo domaće tražnje, utjecao je na pad uvoza u odnosu na prethodnu godinu. U Federaciji BiH izvoz je manji za 7,8% u periodu januar-decembar 2023. godine u odnosu na isti period prethodne godine, a uvoz za 3,2%.

U narednom srednjoročnom periodu će daljnje kretanje privredne aktivnosti u zemlji kao i u okruženju, te usaglašavanje zakonske regulative u oblasti zelene energije u BiH sa važećim propisima zemalja Evropske unije, predstavljati glavnu odrednicu kretanja vanjskotrgovinske razmjene u Bosni i Hercegovini, a samim time i u Federaciji BiH.

⁶ <https://fzs.ba/index.php/2024/06/28/bruto-domaci-proizvod-za-i-tromjesecje-2024-godine/>

⁷ <https://fzs.ba/index.php/2024/07/25/indeks-obima-industrijske-proizvodnje-ukupno-55/>

Uz povećanje izvozne potražnje, te proširenje proizvodne baze i podizanja konkurentnosti bosanskohercegovačkih proizvoda, moguće je očekivati povećanje izvoza u srednjoročnom periodu. Sa druge strane, povećanje ekonomske aktivnosti u zemlji, a time i domaće potražnje, trebalo bi uticati i na rast uvoza u Bosnu i Hercegovinu i Federaciju BiH. Imajući u vidu navedeno u Federaciji BiH u tekućoj 2024. godini očekuje se skroman rast realne ekonomske aktivnosti od 2,2%, a za period 2025. – 2027. godine prosječna stopa realnog rasta procjenjuje se na 3%.

Prema Smjernicama ekonomske i fiskalne politike za period 2025.-2027. godine očekivano ukupno ostvarenje javnih prihoda u Federaciji BiH za 2024. godinu u poređenju sa ostvarenjem iz prethodne godine pretpostavlja rast od 7,9%. Prateći očekivani ekonomski rast na nivou Bosne i Hercegovine od prosječnih 2,9% na godišnjem nivou u periodu 2025. – 2027. godina, pretpostavlja se da će prosječna godišnja stopa rasta naplate ukupnih javnih prihoda u Federaciji BiH u navedenom srednjoročnom periodu iznositi 6,7%. Pri tome je projiciran rast doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti sa povećanjem od 5,56% za 2025. godinu, odnosno 5,67% i 5,77% za 2026. i 2027. godinu. Međutim, kako je navedeno, obzirom na dodatno uvećanje prihoda od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 6.500.000 KM usljed implementacije Odluke o iznosu najniže plaće za 2025. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 104/24), iznos planiranih sredstava na ovoj poziciji je za 2026. godinu planiran u iznosu manjem za cca.2% u odnosu na 2025. godinu.

Slijedom usvojenih strateških ciljeva i prioriteta, Federalni zavod će u narednom trogodišnjem periodu, nakon osiguravanja potrebnih sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, svoje djelovanje fokusirati na poticanje potražnje za radnom snagom i poboljšanje ponude radne snage. Ovdje se prvenstveno misli na jačanje vještina i kompetencija nezaposlenih osoba i njihovog pristupa zapošljavanju, te općenito na unapređenje aktivnosti javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH. Navedeno će se postići poštivajući sastavne komponente finansijskog upravljanja i kontrole, to jeste komponente: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, te praćenje i procjena sistema.

3. ANALIZA TRŽIŠTA RADA

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku⁸ ukupan broj zaposlenih u mjesecu junu 2024. godine na području Federacije BiH je iznosio 549.382 osobe, što predstavlja povećanje broja zaposlenih za 0,1% u odnosu na maj 2024. godine. U poređenju sa godišnjim prosjekom broja zaposlenih u 2023. godini, na području Federacije BiH došlo je do povećanja broja zaposlenih za 1,5%. Prosječna neto plaća u istom periodu je iznosila 1.351 KM, što je prema nominalnim indeksima za 7,1 % više u odnosu na prosjek iz 2023. godine.

Krajem juna 2024. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine na evidencijama službi za zapošljavanje bila je 257.641 nezaposlena osoba, što predstavlja povećanje broja nezaposlenih za 1.472 osoba ili 0,6% u odnosu na maj 2024. godine, ali i smanjenje za 7% u odnosu na prosjek broja nezaposlenih iz 2023. godine. U prvoj polovini 2024. godine u Federaciji BiH, iako u slabijem intenzitetu, nastavljen je rast broja zaposlenih i smanjenje broja nezaposlenih osoba. U prvih šest mjeseci 2024. godine, s evidencije službi za zapošljavanje u Federaciji BiH zbog zaposlenja je brisano 37.175 osoba, dok se u istom periodu na evidenciju službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, zbog prekida radnog odnosa, prijavila 37.721 osoba. Također, u junu 2024. godine, na evidencijama službi za zapošljavanje u Federaciji BiH je bilo 12.113 korisnika novčane naknade, što je u odnosu na prosjek iz 2023. godine (10.975) povećanje za 10,3%.

Od ukupnog broja nezaposlenih osoba na evidencijama javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH čak 31% čine osobe bez kvalifikacija, kojima su šanse za kvalitetnu integraciju na tržište rada bez institucionalne podrške veoma male, a 38% nezaposlenih osoba je duže od osam godina bez posla. Također, 39% nezaposlenih osoba su osobe dobi 50 i više godina, što dodatno usložnjava situaciju. Žene čine 60%, a mladi 21% ukupnog broja nezaposlenih u Federaciji BiH.

Bitno je napomenuti da se u vezi sa evidencijama javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH očekuje provođenje reformskih aktivnosti na izdvajanju administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje, kao i aktivnosti u vezi sa korištenjem socijalnih prava po osnovu statusa nezaposlene osobe prijavljene na evidencije službi za zapošljavanje, a što u konačnici značajno utiče na stvarni statistički prikaz evidencione nezaposlenosti u Federaciji BiH. Uspostavljanje odgovarajućeg pravnog okvira osiguralo bi da evidencije u službama za zapošljavanje sadrže isključivo podatke o stvarnim aktivnim tražiocima posla i osobama raspoloživim za rad. Pored toga izražena je i potreba za sistemskim pristupom jačanju i unapređenju srednjeg stručnog i visokog obrazovanja, poboljšanju kvalitete praktične nastave, te organizovanju obuke radne snage za konkretne poslove.

Ne smije se zanemariti činjenica da će veliki izazov u narednom periodu i dalje predstavljati izražene negativne demografske promjene, ubrzano starenje stanovništva, negativan prirodni priraštaj, evidentna emigracija radne snage svih profila, kontinuirano smanjenje broja učenika i studenata, uticaj negativnih globalnih ekonomskih kretanja, inflacija, smanjena procjena rasta bruto društvenog proizvoda, globalna energetska kriza, posljedice ratnih dešavanja u svijetu, brze tehnološke promjene, „rad na crno“, visok udio nekvalifikovanih osoba u radnoj snazi i značajan udio neaktivnih u radno sposobnom stanovništvu, te brojni drugi faktori.

⁸ <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/trziste-rada-zaposlenost-nezaposlenost-i-place-2/>

Ipak, uz adekvatne podsticajne mjere, unapređenje usluga javnih službi za zapošljavanje, sistemsku poreznu reformu, a pri tome ne umanjujući značaj stručnog obrazovanja, stvaranja povoljnog poslovnog ambijenta, privlačenje investicija i razvoj preduzetništva, realno je očekivati poboljšanje stanja na tržištu rada uz očuvanje stabilnosti budžeta i socijalnih fondova.

U tom smislu, a u okviru zakonom dodijeljenih nadležnosti, Federalni zavod će i u narednom periodu, prema zahtjevima Vlade Federacije BiH i Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, kao resornog ministarstva, davati doprinos u postupku izmjene postojećih zakonskih i/ili podzakonskih propisa i izrade strateških dokumenata koji se odnose na tržište rada.

4. OPŠTA STRUKTURA FINANSIJSKOG PLANA

Finansijski plan je sačinjen pod pretpostavkom pozitivnih makroekonomskih pokazatelja, odnosno ekonomskog rasta uz uvažavanje vrijednosti pojedinačnih parametara i njihovog kretanja projiciranog strateškim i drugim dokumentima koji se odnose na poslovanje Federalnog zavoda.

Uvažavajući aktuelne trendove naplate doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti i makroekonomske prognoze na tržištu rada, u narednom periodu se očekuje stabilan rast naplate prihoda od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, kojim Federalni zavod osigurava likvidnost i stabilnost u isplati finansijskih obaveza koje dospijevaju u planskom periodu. Finansijski plan je, u skladu sa članom 6. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, uravnotežen, tako da ukupni prihodi i primici pokrivaju ukupne rashode i izdatke, a isti su iskazani po bruto načelu. Format Finansijskog plana je ostao nepromijenjen, linijski, obzirom da je na upit Federalnog zavoda o implementaciji programskog formata plana, Federalno ministarstvo finansija aktom broj: 06-02-4-6052/24 od 19.08.2024. godine odgovorilo da, zbog kašnjenja u razvoju i implementaciji informacionog sistema za pripremu i izradu budžeta u programskom formatu od strane delegacije Europske unije Bosne i Hercegovine, postoji mogućnost prolongiranja roka za postepeni prelazak na programsko budžetiranje i izmjene Zakona o budžetima u Federaciji BiH, usljed čega nisu stečeni uslovi za prelazak na programski budžetski format. Ukupnim sredstvima utvrđenim Finansijskim planom se finansiraju predefinisani zakonski prioriteti raspoređeni na tekuće rashode i kapitalne izdatke, pri čemu se raspodjela sredstava usklađuje sa Strategijom razvoja Federacije BiH 2021.-2027. godina, Strategijom zapošljavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine 2023.-2030. godina, Strategijom jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, Doktrinom rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, trogodišnjim i godišnjim programom, odnosno planom rada Federalnog zavoda i ostalim relevantnim dokumentima.

Za 2025. godinu su planirana ukupna sredstva u iznosu 207.070.427 KM, a ista su uz poštivanje principa budžetske ravnoteže jednaka planiranom iznosu ukupnih tekućih rashoda i kapitalnih izdataka. Za 2026. i 2027. godinu je planirano 121.054.960 KM, odnosno 119.321.400 KM ukupnih sredstava, koja također, po principu budžetske ravnoteže, odgovaraju ukupnim planskim vrijednostima na pozicijama tekućih rashoda i kapitalnih izdataka za referentne godine.

Pojedinačne pozicije Finansijskog plana odražavaju procijenjene vrijednosti, a raspoređene su prema strukturi iskazanoj u Tabeli 1 kako slijedi:

Tabela 1

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu	Indeks (5/4)*100	Indeks (6/5)*100
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	710000	Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti (30%)	87.996.604	86.117.460	91.086.400	98	106
2.	720000	Neporezni prihodi	250.800	245.000	245.000	98	100
od toga	2.1.	Prihodi rezervisani za uvećanje depozita kod Razvojne banke Federacije BiH	50.800	45.000	45.000	89	100

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu	Indeks (5/4)*100	Indeks (6/5)*100
1	2	3	4	5	6	7	8
	2.2.	Prihodi od kamata, radnih dozvola, povrata neiskorištenih grantova iz ranijih godina i ostali prihodi	200.000	200.000	200.000	100	100
3.	730000	Grant Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za finansiranje Drugog projekta podrške zapošljavanju ESP2	28.848.493	0	0	0	0
4.	730000	Oprihodovanje grantova za zapošljavanje Roma primljenih od Vijeća ministara BiH	384.530	36.500	0	9	0
5.	810000	Priliv otplata glavnice kredita za podsticaj zapošljavanja rezervisan za uvećanje depozita kod Razvojne banke Federacije BiH	190.000	150.000	150.000	79	100
6.		Prenesena sredstva iz prethodne godine umanjena za kratkoročne obaveze iz prethodne godine	89.400.000	34.506.000	27.840.000	39	81
A.	UKUPNA SREDSTVA (1+2+3+4+5+6)=A1.+A2.		207.070.427	121.054.960	119.321.400	58	99
A.1.	Raspoloživa sredstva (1+2.2+3+4+6)		206.829.627	120.859.960	119.126.400	58	99
A.2.	Prihodi i primici rezervisani za uvećanje depozita kod RB FBiH (2.1.+5)		240.800	195.000	195.000	81	100
I	Tekući rashodi (A+B+C)		205.444.556	120.862.960	119.134.400	59	99
A.	Plaće, naknade i doprinosi (1:3)		5.695.800	6.078.730	6.490.277	107	107
1.	611100	Bruto plaće i naknade	4.475.500	4.854.115	5.237.710	108	108
1.1.	611110	Plaće i naknade plaća po umanjenju doprinosa	3.082.500	3.344.393	3.605.274	108	108
1.2.	611130	Doprinosi na teret radnika	1.393.000	1.509.722	1.632.436	108	108
od toga	611131	Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	763.500	827.912	895.207	108	108
	611132	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	561.500	608.759	658.240	108	108
	611133	Doprinosi za zapošljavanje	68.000	73.051	78.989	107	108
2.	612000	Doprinosi na teret poslodavca	486.000	525.357	567.922	108	108
od toga	612111	Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje	270.000	292.204	315.955	108	108
	612112	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	180.000	194.803	210.637	108	108
	612113	Doprinosi za zapošljavanje	23.000	24.350	26.330	106	108
	612200	Ostali doprinosi	13.000	14.000	15.000	108	107

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu	Indeks (5/4)*100	Indeks (6/5)*100
1	2	3	4	5	6	7	8
3.	611200	Naknade troškova radnika	734.300	699.258	684.645	95	98
3.1.	611210	Naknada troškova prevoza sa posla i na posao	41.700	41.700	41.700	100	100
3.2.	611214	Naknada za odvojeni život	7.200	7.200	7.200	100	100
3.3.	611216	Naknada troškova smještaja zaposlenih	75.400	75.400	75.400	100	100
3.4.	611221	Naknade za topli obrok tokom rada	233.800	250.115	261.828	107	105
3.5.	611224	Regres za godišnji odmor	50.200	52.850	55.409	105	105
3.6.	611225	Otpremnine zbog odlaska u penziju	36.950	116.028	73.259	314	63
3.7.	611226	Ostale naknade i potpore radnika (jubilarne nagrade, nagrade djeci i sl.)	239.050	105.965	119.849	44	113
3.8.	611227 611228 611229	Pomoć u slučaju smrti, teže invalidnosti i ostalih bolesti	50.000	50.000	50.000	100	100
B		Izdaci za materijal i usluge sum (4:12)	3.384.797	2.474.172	2.632.782	73	106
4.	613100	Putni troškovi	55.000	56.700	56.700	103	100
5.	613200	Izdaci za energiju	62.000	56.000	56.000	90	100
6.	613300	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	97.600	98.000	98.000	100	100
7.	613400	Nabavka materijala i sitnog inventara	63.020	59.000	59.000	94	100
8.	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	16.500	16.500	16.000	100	97
9.	613600	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	26.000	26.000	26.000	100	100
10.	613700	Izdaci za tekuće održavanje	223.950	168.000	168.000	75	100
11.	613800	Izdaci osiguranja, bankarske usluge i usluge platnog prometa	176.900	176.900	176.900	100	100
od toga	11.1.	Izdaci osiguranja, bankarske usluge i usluge platnog prometa koji se finansiraju iz raspoloživih sredstava	31.900	31.900	31.900	100	100
	11.2.	Izdaci bankarskih usluga koji se finansiraju iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH	145.000	145.000	145.000	100	100
12.	613900	Ugovorene i druge posebne usluge	2.663.827	1.817.072	1.976.182	68	109

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu	Indeks (5/4)*100	Indeks (6/5)*100
1	2	3	4	5	6	7	8
12.1.	613911 613913 613915 613916	Izdaci za informisanje	26.000	22.500	22.500	87	100
12.2.	613912	Usluge štampanja	10.000	10.000	10.000	100	100
12.3.	613914	Usluge reprezentacije	20.000	20.000	20.000	100	100
12.4.	613920	Usluge stručnog obrazovanja	82.700	92.000	92.000	111	100
12.5.	613930	Stručne usluge	2.166.430	1.304.930	1.446.430	60	111
12.6.	613940	Izdaci za medicinske i laboratorijske usluge	26.000	24.000	24.000	92	100
12.7.	613962	Troškovi sudskih sporova	75.000	70.000	70.000	93	100
od toga	12.7.1.	Troškovi sudskih sporova koji se finansiraju iz raspoloživih sredstava	20.000	20.000	20.000	100	100
	12.7.2.	Troškovi sudskih sporova koji se finansiraju iz namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH	55.000	50.000	50.000	91	100
12.8.		Izdaci za rad Upravnog odbora i Savjetodavne komisije	185.000	200.000	215.000	108	108
12.8.1.	613970	Naknada za rad i materijalni troškovi	149.024	160.000	170.000	107	106
12.8.2.	613980	Izdaci za obavezne poreze, doprinose i posebne naknade na dohodak od druge samostalne djelatnosti	35.976	40.000	45.000	111	113
12.9.		Izdaci po osnovu samostalne djelatnosti	16.747	15.200	15.200	91	100
12.9.1.	613970	Izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu – samostalna djelatnost	15.000	13.940	13.940	93	100
12.9.2.	613980	Izdaci za obavezne poreze, doprinose i posebne naknade na dohodak od druge samostalne djelatnosti	1.747	1.260	1.260	72	100
12.10.	613980	Posebne naknade po osnovu nesamostalne djelatnosti	30.900	33.442	36.052	108	108
od toga	613983	Posebna naknada po osnovu nesamostalne djelatnosti za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	15.450	16.721	18.026	108	108
	613984	Opća vodna naknada na dohodak od nesamostalne djelatnosti	15.450	16.721	18.026	108	108

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu	Indeks (5/4)*100	Indeks (6/5)*100
1	2	3	4	5	6	7	8
12.11.	613990	Ostale nepomenute usluge i izdaci	25.050	25.000	25.000	100	100
C		Tekući grantovi (13:18)	196.363.959	112.310.058	110.011.341	57	98
13.	614100 614400 614500	Sredstva za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti i za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba	9.000.000	10.000.000	10.000.000	111	100
14.	614100	Sredstva za Fond za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	3.868.514	2.556.906	2.720.989	66	106
15.	614100 614200 614300 614400 614500	Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke - obaveze prema ugovorima iz prethodnog perioda	59.963.116	31.040.841	23.815.300	52	77
16.	614100 614300 614400 614500	Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke - obaveze za tekuću godinu	109.351.276	58.912.311	63.675.052	54	108
17.	614100 614300 614400 614500	Zajednički projekti s drugim pravnim subjektima - obaveze prema ugovorima iz prethodnog perioda	7.181.053	2.800.000	2.800.000	39	100
18.	614100 614300 614400 614500	Zajednički projekti s drugim pravnim subjektima - obaveze za tekuću godinu	7.000.000	7.000.000	7.000.000	100	100
II		Kapitalni izdaci (19:22)	1.625.871	192.000	187.000	12	97
19.	821200	Nabavka građevina	190.000	0	0	0	0
20.	821300	Nabavka opreme	572.000	10.000	10.000	2	100
21.	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	823.071	182.000	177.000	22	97
22.	822000	Uvećanje stanja sredstava namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH	40.800	0	0	0	0
B		UKUPNO TEKUĆI RASHODI I KAPITALNI IZDACI (I+II)	207.070.427	121.054.960	119.321.400	58	99
B.1.		Ukupni tekući rashodi i kapitalni izdaci koji se finansiraju iz raspoloživih sredstava	206.829.627	120.859.960	119.126.400	58	99

Red. br.	Ecc. kod	OPIS	Finansijski plan za 2025. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2026. godinu	Procjena Finansijskog plana za 2027. godinu	Indeks (5/4)*100	Indeks (6/5)*100
1	2	3	4	5	6	7	8
B.2.		Ukupni tekući rashodi i kapitalni izdaci vezani za sredstva namjenskog depozita kod RB FBiH	240.800	195.000	195.000	81	100

5. UKUPNA SREDSTVA

U skladu sa članom 45. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, sredstva za zadovoljavanje potreba iz domena zapošljavanja, te za rad Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje se osiguravaju iz slijedećih izvora:

- a) doprinosa koje uplaćuju poslodavci i zaposlenici, u skladu sa zakonom;
- b) kamata ili prihoda od uloga koje vrše Federalni zavod i služba za zapošljavanje;
- c) prihoda od pokretne ili nepokretne imovine koju Federalni zavod i služba za zapošljavanje kupe ili steknu, u skladu sa zakonom.

Prema vrsti prihoda i primitaka koje ostvaruje, a koji se primarno odnose na doprinose za osiguranje od nezaposlenosti i neporezne prihode po osnovu naplate kamata, sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu kreditnih plasmana, izdavanja radnih dozvola, povrata neiskorištenih grantova, te ostale prihode, uključujući i prenesena sredstva umanjena za kratkoročne obaveze iz prethodne godine, Federalni zavod je planirao ukupna sredstva u iznosu 207.070.427 KM za 2025. godinu. Za 2026.godinu ukupna sredstva su projicirana u iznosu 121.054.960 KM, a za 2027. godinu u iznosu 119.321.400 KM. U strukturi ukupnih sredstava planirana su i sredstva u iznosu od 240.800 KM za 2025., 195.000 KM za 2026., odnosno 195.000 KM za 2027. godinu, kojima Federalni zavod ne raspolaže, a koja se odnose na primljene otplate glavnice i kamate po osnovu ranije odobrenih kredita za podsticaj zapošljavanja, koje se usmjeravaju na namjenski depozit kod Razvojne banke Federacije BiH. Ostatak ukupnih sredstava, kojima Federalni zavod raspolože, planiran je u iznosima 206.829.627 KM, 120.859.960 KM i 119.126.400 KM za naredne tri godine.

5.1 PRIHODI

Porezni i neporezni prihodi predstavljaju prilive sredstava tokom obračunskog perioda, a priznaju se u računovodstvenom periodu u kojem su mjerljivi i raspoloživi. Najznačajniji izvor prihoda Federalnog zavoda predstavljaju porezni prihodi, tj. doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti.

Porezni obveznici obračunavaju ove doprinose po stopama 0,5% i 1,5% na i iz plaća radnika, i iste, u skladu sa članom 46. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, u vrijednosti 30% usmjeravaju na račun Federalnog zavoda. Visine i osnovice za obračun doprinosa su određene Zakonom o doprinosima⁹ i Pravilnikom o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine¹⁰, a način njihove uplate određen je Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda budžeta i vanbudžetskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine¹¹.

Rukovodeći se strateškim okvirom i podacima iz Smjernica ekonomske i fiskalne politike za period od 2025. do 2027. godine koji opredjeljuju Finansijski plan, a uz praćenje trendova naplate, doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti su planirani u vrijednosti 87.996.604 KM za 2025. godinu.

Projekcije za 2026. i 2027. godinu predviđaju naplatu redovnih doprinosa sa projiciranim redovnim povećanjem od 5,67% za 2026.godinu u odnosu na 2025.godinu, što uz projicirane efekte Odluke o iznosu najniže plaće za 2025. godinu („Službene novine

⁹ Zakon o doprinosima („Službene novine FBiH“, br.: 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 48/01 – dr. Zakon, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19 i 4/21)

¹⁰ Pravilnik o načinu obračunavanja i uplate doprinosa („Službene novine Federacije BiH“, br.: 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17, 39/18, 12/21 i 6/22)

¹¹ Pravilnik o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 54/20, 55/20-isp, 63/20, 88/20, 28/21, 56/21, 83/21, 1/22 i 34/22)

Federacije BiH", broj: 104/24, predstavlja umanj enje za 2% u 2026. godini. Za 2027. godinu je planirano povećanje od 5,77% u odnosu na prethodnu 2026. godinu, to jeste planirana vrijednost prihoda od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti iznosi 91.086.400 KM.

Pored poreznih, Federalni zavod ostvaruje i neporezne prihode koji su za 2025. godinu planirani u iznosu 250.800 KM, za 2026. godinu u iznosu 245.000 KM i za 2027. godinu u iznosu 245.000 KM. Pri tome su prihodi po osnovu izdavanja radnih dozvola, povrata neutrošenih grantova i drugih neplaniranih uplata, koji su raspoloživi i uplaćuju se na transakcijske račune Federalnog zavoda, planirani u iznosima od po 200.000 KM godišnje, dok se neporezni prihodi planirani u iznosima 50.800 KM za 2025. godinu, 45.000 KM za 2026. godinu i 45.000 KM za 2027. godinu odnose na naplatu kamata, te sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu kreditnih plasmana za podsticaj zapošljavanja. Ova sredstva kreditni dužnici uplaćuju na račune komisionih banaka, nakon čega se uplate prenose na račun namjenskog depozita kojeg je Federalni zavod otvorio kod Razvojne banke Federacije BiH. Predmetnim uplatama se uvećava stanje namjenskog depozita, ali Federalni zavod istim ne raspolaže.

Dodatno je, u skladu sa aktom Federalnog ministarstva rada i socijalne politike broj: 03-30/9-1695/24 JKB od 30.12.2024. godine, na poziciji „Grant Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za finansiranje Drugog projekta podrške zapošljavanju ESP2“ planirano 28.848.493 KM. Također, na poziciji namjenskih primljenih grantova je za 2025. godinu planirano oprihodovanje 384.530 KM i za 2026. godinu 36.500 KM, pri čemu se ove planske vrijednosti odnose na planirana oprihodovanja ranije primljenih grantova za zapošljavanje Roma.

5.2 PRIMICI

Kapitalne primitke Federalni zavod ostvaruje po osnovu namjenskog depozita uspostavljenog kod Razvojne banke FBiH. Ti kapitalni primici se odnose na naplatu glavnice kredita po Programu i dopunama Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja i održavanja zaposlenosti, koje je usvojio Upravni odbor Federalnog zavoda, a Vlada Federacije BiH prihvatila. Ovi kapitalni primici uvećavaju stanje namjenskog depozita, ali Federalni zavod istim ne raspolaže. Finansijskim planom je za 2025. godinu planirano 190.000 KM kapitalnih primitaka po ovom osnovu, dok planska vrijednost za 2026. godinu i 2027. godinu iznosi po 150.000 KM godišnje.

5.3 PRENESENA SREDSTVA

Prenesena sredstva su sredstava za koja se u momentu izrade Finansijskog plana procjenjuje da će, nakon izmirivanja dospjelih kratkoročnih obaveza prema zaposlenicima i dobavljačima, biti na raspolaganju Federalnom zavodu na početku planske godine. Ovaj iznos se utvrđuje kao rezultat razlike između stanja sredstava na dan 01.07. tekuće godine, procjene iznosa prihoda i primitaka koji će se ostvariti u periodu od 01.07. do 31.12. te godine i analize pozicija rashoda i izdataka sa projekcijom njihovog mogućeg izvršenja za isti period. Dodatno se vrši procjena ukupnih sredstava, rashoda i izdataka za period 01.01.-31.12. tekuće godine, koja prethodi godini za koju se vrši planiranje. Komparacija na ovaj način dva dobivena podatka, rezultira podatkom o planiranim prenesenim sredstvima.

U skladu sa pomenutom metodologijom, prenesena sredstva za 2025. godinu su utvrđena u iznosu 89.400.000 KM. Prenesenim sredstvima je osigurano finansiranje nastavka realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja i projekata ugovorenih u prethodnim godinama, odnosno izmirivanje obaveza koje dospijevaju u 2025. godini. Procijenjeno je da će za finansiranje obaveza po ranije zaključenim ugovorima o

sufinansiranju zapošljavanja, samozapošljavanju i pripremi za rad, te sporazumima o učešću u zajedničkim projektima sa drugim institucijama u 2025. godini biti potrebno osigurati 67.144.169 KM, a preostala sredstva će se prema dospijeću koristiti za izmirivanje obaveza u skladu sa prioritetima. Projekcija prenesenih sredstava je za 2026. i 2027. godinu utvrđena u iznosima 34.506.000 KM, odnosno 27.840.000 KM.

6. UKUPNI TEKUĆI RASHODI I KAPITALNI IZDACI

Nadležnost Federalnog zavoda je da prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH, predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti, prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH, te obavlja i druge poslove utvrđene dokumentima koji se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike. Federalni zavod, pri izradi i realizaciji okvirnih programa zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH saraduje, kako sa službama za zapošljavanje, tako i sa kantonalnim tijelima nadležnim za rad i zapošljavanje.

Ukupna sredstva Federalnog zavoda se raspoređuju na način definisan članom 47. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, a koriste se za pokrivanje administrativnih troškova, postizanje ravnomjernijeg ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na teritoriji Federacije BiH, finansiranje programa i mjera za podsticaj zapošljavanja, te održavanje više stope zaposlenosti. Planiranje rashoda i izdataka je, prema strateškom okviru, usklađeno sa makroekonomskim projekcijama, pri čemu je posebna pažnja posvećena procijenjenom kretanju prosječne plaće, te cijena roba i usluga.

Uzimajući u obzir navedeno, ukupni rashodi i kapitalni izdaci su Finansijskim planom utvrđeni na nivou planiranih ukupnih sredstava Federalnog zavoda, odnosno u iznosima 207.070.427 KM za 2025. godinu, 121.054.960 KM za 2026. godinu i 119.321.400 KM za 2027. godinu.

6.1 TEKUĆI RASHODI

Tekući rashodi Federalnog zavoda podrazumijevaju administrativne troškove, odnosno troškove plaća, naknada i doprinosa, izdataka za materijal i usluge, tekuće grantove za materijalnu i socijalnu sigurnost, kao i grantove za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba, tekući grant Fondu za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom, tekuće grantove za programe sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke, te tekuće grantove po osnovu zajedničkih projekata s drugim pravnim subjektima.

Tekući rashodi su planirani uz uvažavanje principa priznavanja u momentu stvaranja obaveze, bez obzira kada će te obaveze biti izmirene. Bitno je napomenuti da se, dio tekućih rashoda koji se odnosi na finansiranje izdataka za bankarske troškove i provizije, izdataka za troškove sudskih sporova, odnosno pokretanja pravnih radnji, sudske i administrativne takse, te troškove stečaja pokrenutih nad dužnicima vezane za kreditne plasmane po Programima i dopunama Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja i održavanja zaposlenosti, finansira iz sredstava namjenskog depozita kojeg je Federalni zavod uspostavio kod Razvojne banke FBiH, a ne iz sredstava na računima kojima se raspolože. Prema postojećim obligacionim odnosima Razvojna banka FBiH prefakturiše sve navedene troškove Federalnom zavodu i za isti iznos umanju stanje uspostavljenog namjenskog depozita.

Tekući rashodi Federalnog zavoda su planirani u iznosu od 205.444.556 KM za 2025. godinu, 120.862.960 KM za 2026. godinu i 119.134.400 KM za 2027. godinu.

Plaće, naknade i doprinosi

Planske vrijednosti pozicije tekući rashodi po osnovu plaća, naknada i doprinosa se definišu prema broju zaposlenih i planiranoj dinamici popunjavanja upražnjenih radnih mjesta. Planske vrijednosti ove pozicije su usklađene sa vrstama i iznosima primanja koja su definisana u momentu planiranja važećim Pravilnikom o radu Federalnog zavoda, Zakonom o doprinosima, Zakonom o porezu na dohodak, kao i drugim propisima koji regulišu ovu oblast.

S tim u vezi su za 2025. godinu troškovi plaća i naknada plaća po umanjenju doprinosa planirani u iznosu 3.082.500 KM, te 3.344.393 KM za 2026.godinu i 3.605.274 KM za 2027.godinu. Ovi troškovi su, prema važećim vrstama i visinama stopa poreza i doprinosa, korišteni kao osnovica za izračun troškova doprinosa na teret radnika, odnosno doprinosa na teret poslodavca, kao i pripadajućih iznosa poreza na dohodak, te opće vodne naknade i naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge su planirani uzimajući u obzir izvršenje ovih rashoda za period od 01.01. do 30.06.2024. godine, procjenu ostvarenja istih sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, te procjenu rasta potrošačkih cijena u periodu za koji se vrši planiranje. U 2025. godini planirana sredstva za ove namjene iznose 3.384.797 KM, dok se za naredne dvije godine ovi izdaci projiciraju u iznosima 2.474.172 KM, odnosno 2.632.782 KM.

Izdaci za „Putne troškove“ planirani su u iznosu od 55.000 KM za 2025. godinu, u iznosu od po 56.700 KM za 2026. i 2027. godinu. Putne troškove čine troškovi smještaja, prevoza, dnevnica i ostalih troškova u zemlji i inostranstvu.

„Izdaci za energiju“ planirani su u iznosu od 62.000 KM za 2025.godinu i po 56.000 KM za 2026. i 2027 .godinu, a čine ih izdaci za električnu energiju, lož ulje i plin.

„Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge“ planirani su u iznosu od 97.600 KM za 2025. godinu, u iznosu od 98.000 KM za 2026. godinu i u iznosu od 98.000 KM za 2027. godinu. Ti troškovi obuhvataju usluge interneta - pružanje internet usluga na primarnoj lokaciji u Sarajevu, rezervnoj lokaciji (disaster-recovery) smještenoj u Službi za zapošljavanje HNK Mostar i link na relaciji primarna-rezervna lokacija, izdatke za internet link i komunikacioni link za Jedinstveni informacioni sistem, troškove proširenja internet kanala prilikom objave javnih poziva, te ostale izdatke za komunalne usluge koji podrazumijevaju poštanske usluge, izdatke za fiksni i mobilni telefon, vodu i kanalizaciju, odvoz smeća, usluge održavanja čistoće, usluge deratizacije i sl.

„Nabavka materijala i sitnog inventara“ planirana je u iznosu od 63.020 KM za 2025.godinu, a za 2026. i 2027. godinu u iznosima od po 59.000 KM. U ovoj grupi troškova se iskazuju izdaci za obrasce i papir, kompjuterski, kancelarijski i materijal za čišćenje, dezinfekciona sredstva, sitan inventar, gume za službena auta, stručne časopise za obrazovanje kadrova i sl.

„Izdaci za usluge prevoza i goriva“ planirani su u iznosu 16.500 KM za 2025.godinu, 16.500 KM za 2026. i 16.000 KM za 2027.godinu, a odnose se na troškove prevoza i goriva za dva službena vozila, te izdatke za registraciju tih vozila.

Izdaci za „Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine“ planirani su u iznosu od po 26.000 KM za 2025.,2026. i 2027. godinu. Ovu grupu troškova čine troškovi unajmljivanja opreme i konferencijskih sala, zakup parking prostora za dva službena vozila, te unajmljivanje printera radi smanjenja troškova održavanja mrežnih printera u Federalnom zavodu i uvođenja efikasnije kontrole printanja.

„Izdaci za tekuće održavanje“ iskazani su u iznosu od 223.950 KM za 2025.godinu , 168.000 KM za 2026.godinu i 168.000 KM za 2027.godinu. U okviru ove pozicije planirani su troškovi održavanja komunikacione mrežne opreme, telefonske centrale, kompjutera i mrežnih printera, klima uređaja, uređaja za grijanje i hlađenje, periodični pregled vatrodajave, protivpožarnih aparata, hidrantskih instalacija, godišnji remont kotlovnice, kao i troškovi održavanja agregata, službenih vozila, poslovne zgrade, održavanja videonadzora i protuprovalnog sistema, održavanja lifta i sl. Pri tome je održavanje komunikacijske opreme planirano za Federalni zavod, deset mrežno uvezanih kantonalnih službi za zapošljavanje i 80 biroa za zapošljavanje. Također, troškovi servisiranja agregata proističu iz potrebe da se obezbijedi neprekidno napajanje električnom energijom server sobe na primarnoj lokaciji ukoliko dođe do prekida rada glavnog UPS uređaja u server sobi.

„Izdaci osiguranja, bankarske usluge i usluge platnog prometa“ su planirani u iznosu od po 176.900 KM u 2025., 2026. i u 2027.godini. Najveći dio ovih troškova i to u iznosu od po 145.000 KM za 2025., 2026. i 2027.godinu odnosi se na bankarske naknade i provizije koje Razvojna banka Federacije BiH i druge banke komisionari prefakturišu Federalnom zavodu za obavljanje komisionih poslova po osnovu kreditnih plasmana. Ti troškovi se kompenziraju umanjem stanja namjenskog depozita kod Razvojne banke Federacije BiH, kojim Federalni zavod ne raspolaže. Istovremeno, za izdatke koji se finansiraju iz raspoloživih sredstava, to jeste za usluge osiguranja imovine, kasko osiguranje za dva službena vozila i osiguranje radnika, planirano je po 31.900 KM godišnje.

U 2025. godini „Ugovorene i druge posebne usluge“ planirane su u iznosu 2.663.827 KM. U 2026. godini na ovoj poziciji planirano je 1.817.072 KM, a u 2027. godini 1.976.182 KM.

U strukturi ugovorenih usluga najveći dio troškova odnosi se na poziciju „Izdaci za stručne usluge“ koji su u 2025. godini planirani u iznosu 2.166.430 KM, u 2026. godini u iznosu od 1.304.930 KM i u 2027. godini u iznosu 1.446.430 KM, a pored ostalog, podrazumijevaju sljedeće:

- penetracijsko testiranje (PEN test) i provjere sigurnosnog statusa koje je ključno za sigurnost organizacije i pomaže radnicima da nauče kako se nositi s bilo kojom vrstom provale zlonamjernog entiteta. PEN testovi služe kao način da se ispita jesu li sigurnosne politike organizacije uistinu učinkovite, a služe kao vrsta vatrogasne vježbe za organizacije. Kroz redovno provođenje PEN testova moguće je dobiti bolji uvid u rizike koji postoje u softverskoj i hardverskoj arhitekturi organizacije. Kroz ukazivanje na ranjivosti na nivoima korisničkih uređaja, servera i mrežne opreme date su i preporuke kako ukloniti navedene ranjivosti i time bolje zaštititi svoju organizaciju. Neprovođenje penetracijskog testa prilikom preuzimanja i implementacije cijelih ili većih dijelova aplikacije na produkcijsko okruženje je ocijenjeno kao „kritično“ u Izvještaju o rezultatima analize IT sistema Federalnog zavoda što predstavlja veliki sigurnosni rizik;
- održavanje Oracle SW licenci kojim se omogućava pristup tehničkoj podršci, zvaničnim oracle popravkama softvera, kao i zadnjim verzijama softvera, a čime se obezbjeđuje neometano korištenje softvera i svih softverskih rješenja implementiranih na ovoj platformi, a za sljedeće licence: Oracle Database Enterprise Edition Named User Plus Perpetual, Oracle Real Application Clusters Named User Plus Perpetual, Oracle Partitioning Named User Plus Perpetual i Oracle Identity and Access Management Suite Plus - Employee User Perpetual;
- održavanje Oracle hardvera za JIS koje je u skladu sa opštim uslovima korištenja Oracle tehnologije, a omogućava nabavku i zamjenu hardverskih komponenti u slučaju kvara;

- održavanje JIS aplikacije, web portala i Primavera alata, što podrazumijeva redovno održavanje, sistemsku, tehničku i aplikativnu podršku, korektivno održavanje – otklanjanje kvarova i asistencije u svrhu rješavanja tehničkih kvarova na aplikaciji i interventne usluge – urgentni softverski problemi koji uzrokuju zastoj ili prekid rada;
- funkcionalna podrška JIS-u za nesmetani rad krajnjih korisnika za procijenjenih 400 inženjer sati. Od kojih se cca 40% odnosi na potrebe organizacione jedinice za informacione tehnologije, a ostalo je podrška drugim organizacionim jedinicama;
- održavanje BI i DWH infrastrukture neophodne za nesmetano funkcionisanje procesa izvještavanja;
- tehničku podršku linux sistemima, Oracle bazama podataka, Oracle middleware, Oracle VM, Oracle web logic i VMWARE software-a, s obzirom na sukcesivno uključanje službi u produkcionu rad na novom informacionom sistemu, a zbog specifične i kompleksne konfiguracije JIS-a;
- obnovu antivirusnih licenci koja podrazumijeva pristup zadnjim verzijama/update-ima antivirusnih baza podataka u cilju pravovremene zaštite radnih stanica i servera u Federalnog zavoda i kantonalnim službama;
- održavanje interface APZ modul – Trezor;
- e-mail hosting sa uslugama on-line video konferencija;
- obnova garancije za DELL servere;
- migracija podataka vezana za nabavku novog hardware-a;
- održavanje Hector sistema;
- održavanje interface Hector-JIS;
- stručne usluge pravnih lica, advokata i ovlaštenih procjenitelja.

Pored pomenutih stručnih usluga, na poziciji ugovorenih i drugih posebnih usluga, planirana su sredstva i za:

„izdatke za informisanje“ koji se odnose na usluge javnog informisanja i odnosa sa javnošću, te usluge objavljivanja tendera i oglasa u sredstvima informisanja u iznosu od 26.000 KM za 2025.godinu i u iznosima od po 22.500 KM za naredne dvije godine.

„usluge štampanja“ u iznosu od po 10.000 KM godišnje, koje se odnose na štampanje letaka, brošura, i ostalog informativnog materijala za nezaposlene osobe, kao i drugih dokumenata za potrebe Federalnog zavoda.

„usluge reprezentacije“ od po 20.000 KM godišnje u skladu sa odredbama Pravilnika o poklonima i reprezentaciji Federalnog zavoda.

„usluge stručnog obrazovanja radnika“ u iznosu od 82.700 KM za 2025.godinu i po 92.000 KM godišnje za 2026. i 2027. godinu, a koje su definisane Pravilnikom o obrazovanju, osposobljavanju i usavršavanju zaposlenika Federalnog zavoda za zapošljavanje. Najveći udio u planiranim iznosima, to jeste 61.700 KM se odnosi na edukaciju zaposlenika Jedinice za informacione tehnologije.

U 2025.godini Finansijskim planom za rad Upravnog odbora i Savjetodavne komisije planirana su sredstva u iznosu od 185.000 KM. U 2026.godini na ovoj poziciji je planirano 200.000 KM, a u 2027.godini iznos od 215.000 KM. Ovi troškovi obuhvataju naknadu za rad predsjednika i članova ovih tijela, te materijalne troškove Upravnog odbora koji podrazumijevaju troškove dnevnica, smještaja i prevoza, te pripadajuće poreze i doprinose.

Troškovi sudskih sporova planirani u iznosu od 55.000 KM za 2025.godinu, 50.000 KM za 2026. godinu i 50.000 KM za 2027.godinu, a isti se odnose na troškove pokretanja pravnih radnji nad dužnicima po osnovu plasiranih kredita, troškove sudskih i administrativnih taksi, te troškove stečaja pokrenutih nad dužnicima. Ovi troškovi se

finansiraju kompenzacijom iz sredstava namjenskog depozita kod Razvojne banke Federacije BiH. Dodatno, Federalni zavod je za 2025., 2026. i 2027. godinu planirao iznos od po 20.000 KM troškova sudskih sporova koji nastaju prilikom obavljanja redovnih poslovnih aktivnosti i koji se finansiraju iz raspoloživih sredstava.

Izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu – samostalna djelatnost u 2025. godini planirani su u iznosu od 16.747 KM, dok su za 2026. i 2027. godinu ovi izdaci planirani u iznosu po 15.200 KM godišnje. Ovi izdaci podrazumijevaju naknade sa pripadajućim porezima i doprinosima kao i posebne naknade na dohodak od samostalne djelatnosti za usluge konsultanata koji bi bili angažovani u narednom periodu.

U skladu sa odredbama Pravilnika o radu Federalnog zavoda planirani su izdaci za sistematske kontrolne ljekarske preglede svih radnika i sanitarne dozvole za radnike kojima je ista potrebna prilikom obavljanja poslova na koje su raspoređeni u iznosu 26.000 KM za 2025.godinu i po 24.000 KM za 2026. i 2027.godinu.

Izdaci za „Ostale nepomenute usluge i izdatke“ planirani su u iznosu od 25.050 KM u 2025.godini i u iznosima od 25.000 KM za 2026. i 2027. godinu. Od toga se 7.020 KM odnosi na usluge elektronske zaštite objekta, 7.030 KM na nadzor putem dojavnog centra, dok se 11.000 KM odnosi na ostale neprioritetne usluge i izdatke.

Tekući grantovi

Federalni zavod Finansijskim planom opredjeljuje iznose tekućih grantova koji podrazumijevaju nepovratna davanja za tekuće svrhe, odnosno nepovratna davanja koja nisu data u svrhu nabavke kapitalne imovine. Finansijskim planom su za 2025. godinu na poziciji tekućih grantova predviđeni ukupni rashodi u iznosu od 196.363.959 KM, dok su za tekuće grantove u 2026. i 2027. godini planirana sredstva u iznosu 112.310.058 KM, odnosno 110.011.341 KM.

U tom smislu, planiraju se bespovratna sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, sredstva za izmirivanje obaveza u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10), te sredstva za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja. Ova sredstva se, zavisno od namjene, realizuju prema različitim kategorijama korisnika i to: pojedincima, neprofitnim organizacijama, drugim nivoima vlasti, javnim preduzećima, te privatnim preduzećima i poduzetnicima.

Kao prioritetni zadatak Federalnog zavoda Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba je propisao obezbjeđivanje sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama koja podrazumijeva osiguravanje sredstava za isplatu novčanih naknada usljed prestanka radnog odnosa, doprinosa za zdravstveno i penzijsko osiguranje, kao i sredstava za Program mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostale ili ostaju bez posla („Službene novine Federacije BiH“, broj: 5/07). Ova sredstva, u pravilu, osigurava uplatilac doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti, koji uplatom doprinosa osigurava sebi pravo korištenja prava po osnovu nezaposlenosti u slučaju da ista okolnost nastupi u nekom budućem periodu. Dakle, zaposlenik u toku trajanja radnog odnosa osigurava svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti, a ista podrazumijeva novčanu naknadu, te doprinose za zdravstveno i penzijsko osiguranje.

Preostala sredstva se usmjeravaju za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja, odnosno mjera usmjerenih na integraciju nezaposlenih osoba na tržište rada i njihovo zapošljavanje. U okviru programa i mjera aktivne politike zapošljavanja fokus će biti pružanje podrške u zapošljavanju radne snage kod poslodavaca, pružanje podrške u samozapošljavanju nezaposlenih osoba i razvoju poduzetništva, pružanju podrške

nezaposlenim osobama kroz poboljšanje zapošljivosti tj. obuku (pripremu za rad, stručno osposobljavanje i usavršavanje za konkretno radno mjesto kod poslodavca ili za potrebe tržišta rada), kao i pružanje odgovarajućih informacija za nezaposlene osobe i poslodavce.

Sredstva za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizovanje Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostale ili ostaju bez posla

Sredstva Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje se u skladu sa članom 47. stav 2. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba usmjeravaju za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije preduzeća ostale ili ostaju bez posla. Ukoliko se utvrdi da kantonalna služba za zapošljavanje nije u mogućnosti da iz vlastitih prihoda osigura ta sredstva, Federalni zavod, po odobrenju resornog ministarstva, a skladu sa članom 49. stav 2. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, doznačava kantonalnoj službi utvrđeni iznos nedostajućih sredstava.

U tom kontekstu, s obzirom na neizvjesnost u ekonomskom smislu na globalnoj sceni, neophodna je opreznost prilikom planiranja finansijskih sredstava za socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba tj. nedostajućih sredstava za ove potrebe kantonalnih službi za zapošljavanje, zbog čega su i pored poboljšanja prilika na tržištu rada planirana sredstva za ove namjene. U okviru ove pozicije planirano je i izdvajanje od ukupno planiranih prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti, a radi omogućavanja realizacije obaveza koje bi mogle proisteći iz Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba i Operativnog programa za realizovanje Programa mjera u planskoj godini.

Uvažavajući dostavljene projekcije potreba kantonalnih službi za zapošljavanje za navedene namjene, kao i projicirane trendove kretanja broja nezaposlenih osoba korisnika nekog od prava koje proističe iz odredbi Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, ova pozicija tekućih grantova je za 2025. godinu planirana u vrijednosti od 9.000.000 KM. Za naredne dvije godine planirana su sredstva u iznosima od po 10.000.000 KM godišnje. Način izvršavanja ove pozicije je propisan Odlukom o modelu kriterija za utvrđivanje nedostajućih sredstava za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova službi za zapošljavanje broj: 01/1-14-2872/16 od 19.04.2016. godine koju je donio Upravni odbor Federalnog zavoda. Odlukom je određen model kriterija, odnosno koncept raspodjele sredstava kojim se, kroz prikaz podataka o ukupnim raspoloživim i ukupno potrebnim sredstvima, te njihovim međusobnim upoređivanjem, utvrđuje iznos potrebnih nedostajućih sredstava u nastupajućem mjesecu koji se može dodijeliti službi za zapošljavanje. Model kriterija je razmatran i kao takav prihvaćen i na sastanku Kolegija direktora javnih službi za zapošljavanje održanom 07.04.2016. godine, a na isti je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike aktom broj: 03-34/11-1010/16 od 13.04.2016. godine dalo saglasnost.

Sredstva za Fond za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom

Federalni zavod, u skladu sa obavezom koja proističe iz odredbi Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) izdvaja iznos od 10% sredstava planiranih Finansijskim planom za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini. Ova sredstva se uplaćuju Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom koji provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom, te obavlja druge poslove iz svoje nadležnosti.

Radi realizacije predmetne obaveze potpisuje se ugovor o sufinansiranju održivosti zaposlenosti osoba sa invaliditetom kroz novčane nadoknade plaćenih poreza i doprinosa i subvencije neto plaće za zaposlene osobe sa invaliditetom, kojim će se regulisati prava i obaveze ugovornih strana, odnosno namjensko trošenje doznačenih sredstava, te izvještavanje o utrošku sredstava u svrhu kontrole namjenskog korištenja. U 2025. godini za tu namjenu planirana su sredstva u iznosu od 3.868.514 KM, dok planske pozicije za ovu namjenu u naredne dvije godine iznose 2.556.906 KM, odnosno 2.720.989 KM.

Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2025. godini, nakon što se osiguraju potrebna sredstva za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, svoje primarne aktivnosti usmjeravati u razvoj aktivne politike zapošljavanja, u skladu sa potrebama tržišta rada, a koje će se realizirati u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim institucijama i organizacijama. Aktivnom politikom zapošljavanja se uobičajeno definiraju intervencije na tržištu rada usmjerene u integraciju nezaposlenih osoba i njihovo zapošljavanje.

Stoga Federalni zavoda za zapošljavanje planira da u 2025. godini usvoji programe aktivne politike zapošljavanja, prije svega, program sufinansiranja zapošljavanja, program sufinansiranja samozapošljavanja tj. pokretanja i registracije poslovnih aktivnosti (Start up), te program obuke za sticanje potrebnih znanja i vještina za potrebe tržišta rada i obuke uz rad kod poznatog poslodavca (u daljem tekstu: Programi), a sve u cilju efikasne integracije nezaposlenih osoba na tržištu rada u Federaciji BiH, posebno osoba u nepovoljnom položaju, te povećanja njihove zapošljivosti i usklađivanja vještina sa zahtjevima tržišta rada. Također, realizirat će se program sufinansiranja (samo)zapošljavanja u oblasti poljoprivrede.

Postojeći programi će se po potrebi unapređivati, a novi razvijati, u skladu sa zakonskim propisima te uspješnim rezultatima koji su se pokazali kao primjeri dobre prakse. Programima će se omogućiti jednak pristup za sve na tržištu rada i promovisati rodna ravnopravnost i inkluzivnost, a bit će usklađeni sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja, te principima gender odgovornog budžetiranja. Aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje na realizaciji programskih zadataka i ciljeva, između ostalog temeljenih i na analizi stanja i kretanja na tržištu rada, ostvarivat će se u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim partnerima na zakonitom, nediskriminirajućem, stručnom, socijalno i rodno osjetljivom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja. Cilj je pružiti podršku nezaposlenim osobama, ali i poslodavcima,

da lakše prevaziđu probleme i novonastale snažne promjene na tržištu rada i u poslovanju.

Također, uspostavljanjem partnerstava sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, provodit će se i mjere koje odgovarajućim aktima i dokumentima utvrde Vijeće ministara BiH i Vlada Federacije BiH, a koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta na tržištu rada i povećanje zaposlenosti u Federaciji BiH.

Radi efikasnog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, a s obzirom na finansijske mogućnosti, eventualne grantove ili iskazanu zainteresiranost partnera i ciljnih grupa, pojedinačne mjere, programi i projekti, ali i broj nezaposlenih koji će biti obuhvaćen tim mjerama, iskazan u ovom programu, kao i druge aktivnosti, prema potrebi, usklađivat će se izmjenama i dopunama programa i/ili Finansijskog plana za 2025. godinu.

Cilj je pružiti podršku osobama sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i brže integracije na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, te stvaranja uslova za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanje, tj. registraciju/pokretanje samostalne djelatnosti privrednog društva.

Planirane aktivnosti se odnose na sufinansiranje:

- zapošljavanja kod poznatog poslodavca,
- samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa,
- obuke za sticanje potrebnih znanja i vještina za potrebe tržišta rada,
- obuke uz rad kod poznatog poslodavca,
- društveno korisnog rada.

Ciljne grupe koje se planiraju obuhvatiti mjerama iz 2025. godine su:

- mladi (bez radnog iskustva – pripravnici i ostali),
- žene,
- osobe dobi preko 40 godina,
- dugotrajno nezaposlene osobe (prijavljene na evidenciju 12 i više mjeseci),
- osobe nižih kvalifikacija ili bez kvalifikacija,
- osobe s invaliditetom,
- djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više,
- demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca,
- članovi porodica šehida/poginulih branilaca,
- članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen,
- Romi,
- poljoprivrednici,
- samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama i roditelji teško bolesne djece, bivši šticećenici doma za nezbrinutu djecu,
- žrtve nasilja, civilne žrtve rata, liječeni ovisnici i dr.

Ovom pozicijom su obuhvaćena i sredstva prema Odluci o prihvaćanju zaduženja po Sporazumu o zajmu između Bosne i Hercegovine i Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD) za Drugi projekt podrške zapošljavanja - ESP 2. Predmetnu Odluku je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine na sjednici Zastupničkog doma od 22.4.2024. godine i na sjednici Doma naroda od 12.6.2024. godine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 47/24), a istom je prihvaćeno zaduženje Federacije Bosne i Hercegovine u okviru ukupnog iznosa od 39.000.000,00 eura odobrenih sredstava za Bosnu i Hercegovinu za Projekt podrške zapošljavanja. Sredstva zajma namijenjena su

za pružanje povećanja zaposlenosti u privatnom sektoru ciljnih grupa nezaposlenih osoba, te novoprijavljenih nezaposlenih osoba u vrijeme pandemije. Projekt će to ostvariti sufinansiranjem niza aktivnih mjera tržišta rada, pružanjem podrške za jačanje posredovanja pri zapošljavanju i modernizacijom praksi monitoringa i evaluacije. U skladu sa aktom Federalnog ministarstva rada i socijalne politike broj: 03-30/9-1695/24 JKB od 31.12.2024. godine, a uvažavajući činjenicu da su Budžetom Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za realizaciju Drugog projekta podrške zapošljavanju koji se finansira iz kredita Svjetske banke (ESP2) za 2025. godinu planirana sredstva u iznosu 28.848.492,50 KM, za ovaj iznos granta izvršeno je i uvećanje pozicije „Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke-obaveze za tekuću godinu“.

U vezi sa svim prethodno navedenim, u 2025. godini je planirano da programima aktivne politike zapošljavanja bude obuhvaćeno 10.000 nezaposlenih osoba, a za ovu namjenu se izdvajaju sredstva u iznosu 109.351.276 KM. Za 2026. i 2027. godinu se na ovoj poziciji planiraju sredstva u iznosu od 58.912.311 KM, odnosno 63.675.052 KM.

Dodatno, prema ranije preuzetim obavezama koje proističu iz ugovora zaključenih prije nastupanja planskog perioda, a za koje obaveze izvršavanja dospijevaju u planskoj godini su osigurana sredstva koja za 2025. godinu iznose 59.963.116 KM. Ovim sredstvima se, u pravilu, osigurava nastavak i završetak realizacije zaključenih ugovora po mjerama sa projiciranim iznosima prenesenih obaveza koje će se izvršavati prema njihovom stvranom dospijeću, a u okviru ukupno planirane pozicije.

Tabela 2

Red.br.	Naziv programa (mjere)	Šifra	Projicirani prenos obaveza u narednu godinu
1	2	3	4
1	Romi 2021	731	3.500,00
2	Druga prilika 2022	728	1.070,00
3	Program sufinansiranja samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2022	773	2.000,00
4	Zapošljavanje pripravnika 2023	776	218.757,67
5	Zapošljavanje žena 2023	778	5.000,00
6	Prilika za sve 2023	779	200.000,00
7	Nova mogućnost 2023	782	10.000,00
8	Tražim poslodavca 2023	785	100.000,00
9	Poduzetništvo za mlade 2023	786	2.500,00
10	Poduzetništvo za žene 2023	787	5.000,00
11	Poduzetništvo za sve 2023	788	7.500,00
12	Obuka i rad kod poznatog poslodavca 2023	790	822.300,00
13	Romi 2023	796	98.200,00
14	Služba u saradnji sa poslodavcem 2023	791	5.224.205,01
15	Druga prilika 2023	792	500.000,00
16	Poljoprivreda 2023	793	1.181.760,00
17	Zapošljavanje pripravnika 2024	798	1.450.000,00
18	Mladi sa iskustvom 2024	799	366.770,00
19	Zapošljavanje žena 2024	801	2.525.000,00

Red.br.	Naziv programa (mjere)	Šifra	Projicirani prenos obaveza u narednu godinu
1	2	3	4
20	Prilika za sve 2024	802	6.300.000,00
21	Zapošljavanje demobiliziranih branilaca 2024	803	72.000,00
22	Periodično zapošljavanje 2024	804	850.000,00
23	Nova mogućnost 2024	805	2.050.000,00
24	Javni radovi 2024	806	67.200,00
25	Pomoć potrebnima 2024	807	107.000,00
26	Tražim poslodavca 2024	808	4.100.000,00
27	Poduzetništvo za mlade 2024	809	1.735.000,00
28	Poduzetništvo za žene 2024	810	1.980.000,00
29	Poduzetništvo za sve 2024	811	2.375.000,00
30	Poduzetništvo za demobilizirane bratioce 2024	812	127.500,00
31	Obuka i rad kod poznatog poslodavca 2024	813	1.927.648,00
32	Druga prilika 2024	816	6.695.000,00
33	Obuka za tržište rada 2024	818	139.050,00
34	Služba u saradnji sa poslodavcem 2024	817	15.981.325,35
35	Romi 2024	814	282.830,00
36	Program sufinansiranja samozapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2024	815	2.450.000,00
UKUPNO			59.963.116,03

Istovremeno je za 2026. i 2027. godinu proiciran prenosa obaveza u vrijednostima 31.040.841 KM, odnosno 23.815.300 KM.

Zajednički projekti s drugim pravnim subjektima

U okviru pozicije Zajednički projekti sa drugim pravnim subjektima Federalni zavod će nastaviti saradnju na projektima, naročito u okviru realizacije Programa sufinansiranja zajedničkih projekata sa drugim pravnim subjektima. Ovim projektima će se poticati zapošljavanje, obuka, te specifični projekti sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju, zapošljavanja asistenata i stručnih saradnika u nastavi na javnim univerzitetima, zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za potrebe ustanova iz oblasti socijalne zaštite u Federaciji BiH, zapošljavanja i samozapošljavanja djece šehida i poginulih boraca, zapošljavanja medicinskog kadra, kao i drugi specifični projekti. Također, imajući u vidu aktivnosti vezane za procese stabilizacije i pridruživanja BiH Evropskoj Uniji, Federalni zavod će kao partner, u skladu s prilikama i zahtjevima aplikabilnih nosilaca projektnih prijedloga, učestvovati u međunarodnim pozivima i razvojnim projektima iz različitih međunarodnih fondova i organizacija kojima se razvijaju i jačaju kapaciteti javnih službi za zapošljavanje i mjere aktivne politike zapošljavanja, a koje su usmjerene na određene kategorije nezaposlenih osoba. U okviru ove pozicije Federalni zavod će razvijati i saradnju na realizaciji projekata kojima se potiče zapošljavanje i razvijanje kompetencija nezaposlenih osoba za potrebe različitih privrednih djelatnosti (usluge, proizvodnja i dr.), a koje se provode u saradnji sa

privrednim komorama, razvojnim agencijama, nevladinim organizacijama, organima uprave, obrazovnim i drugim ustanovama, te ostalim odgovarajućim pravnim subjektima.

Također, u prethodnim godinama je kroz udruživanje sredstava različitih nivoa vlasti, nevladinih organizacija i poslodavaca, a za koje je Upravni odbor Federalnog zavoda donio pojedinačne odluke o odobravanju, realizovano niz projekata za koje se i u planskim godinama planira nastavak realizacije. S tim u vezi su za 2025. godinu osigurana sredstva u vrijednosti od 7.181.053 KM. Istovremeno je za 2026. i 2027. godinu proiciran prenos obaveza u vrijednostima od po 2.800.000 KM.

6.2 KAPITALNI IZDACI

Kapitalni izdaci predstavljaju odliv sredstava tokom obračunskog perioda, a priznaju se po nastanku poslovnog događaja u izvještajnom periodu na koji se odnose. Struktura kapitalnih izdataka odnosi se na sledeće analitičke kategorije:

- nabavka građevina,
- nabavka opreme,
- nabavka stalnih sredstava u obliku prava,
- pozajmljivanje finansijskim institucijama (uvećanje stanja depozita kod Razvojne banke Federacije BiH).

Na pozicijama kapitalnih izdataka za 2025. godinu planirano je izdvajanje sredstava u iznosu od 1.625.871 KM. Planske vrijednosti ove pozicije za 2026. i 2027. godinu iznose 192.000 KM, odnosno 187.000 KM.

Nabavka građevina

Za ulaganja u građevinske objekte planirano je izdvajanje iznosa od 190.000 KM. Ovim sredstvima se planiraju izvršiti nabavke:

- vanjske stolarije u iznosu od 60.000 KM i
- četrdeset unutrašnjih jedinica za grijanje/hlađenje i vanjske mašine, toplotne pumpe u vrijednosti 130.000 KM.

Za 2026. i 2027. godinu nisu planirana izdvajanja za ove namjene.

Nabavka opreme

Radi osiguravanja sredstava za nabavku opreme u 2025. godini je planirano izdvajanje iznosa od 572.000 KM za nabavku:

- backup servera i Tape Library uređaja u iznosu od 260.000 KM. Osim što će se backup server koristiti kao backup repository, potrebno je obezbjediti i tzv. offline lokaciju za backup. Predmetno je moguće ostvariti korištenjem Tape Library uređaja u koji se ugrađuju trake dovoljnog kapaciteta. Trake za arhivsko sigurnosno kopiranje podataka su jedina tehnologija dizajnirana za offline rad i pružaju alternativni mehanizam za pohranu podataka pored standardnih diskovnih tehnologija. Offline znači da ne može biti pod utjecajem cyber napada i malware prijetnji. Traka ima prednost fizičkog izoliranja tako da sistemski incident na samom izvoru podataka neće uticati na sigurnosne kopije. Nakon što se podaci pohrane na trake, iste se pohranjuju u za to predviđene repozitorije. Time bi bilo ispoštovano preporučeno pravilo 3-2-1 kada je u pitanju backup podataka, gdje se tri kopije podataka stavljaju na dvije različite vrste medija za pohranu, dok se jedna kopija drži na vanjskoj lokaciji;
- rješenja za zaštitu od naprednih napada (ATP) u iznosu od 286.000 KM, obzirom da tradicionalna rješenja koja su sastavni dio firewalla nove generacije kao što su URL filtering, IPS, kontrola aplikacija i Malware zaštita ne mogu zaustaviti nove sofisticirane cyber napade. Nastavno na prehodno potrebno je obezbjediti potpuniju zaštitu IT

infrastrukture, odnosno tzv. Zero-day zaštitu koja sistem štiti i od, u trenutku napada, nepoznatih prijetnji;

- računara i monitora u iznosu od 7.000 KM;
- klima uređaja u iznosu od 4.000 KM i
- namještaja u iznosu od 15.000 KM.

Za 2026. i 2027. godinu je, radi osiguravanja sredstava za nabavku opreme, planirano izdvajanje iznosa od po 10.000 KM godišnje.

Nabavka stalnih sredstava u obliku prava

Stalna sredstva u obliku prava definišu se kao sredstva namijenjena za upotrebu, ali koja ne sadrže fizičku supstancu. U 2025. godini za nabavku stalnih sredstava u obliku prava planirano je 823.071 KM, a ovim sredstvima se osigurava finansiranje:

- nadogradnje aplikacije JIS-a koja podrazumjeva izmjenu i/ili doradu postojećeg, kao i izradu potpuno novog funkcionalno-tehničkog rješenja unutar JIS aplikacije,
- unapređenja BI i DWH, odnosno nadogradnje BI i DWH infrastrukture koja podrazumjeva izradu ili doradu postojećih, kao i izradu potpuno novih izvještaja unutar JIS aplikacije, kao i dodavanje novih tabela i modula u DWH,
- nabavke SSL koja će osigurati enkripciju podataka između web stranice www.fzzz.ba i korisnika iste,
- nabavke HA licenci za postojeću WAF platformu,
- nabavke novog DMS sistema,
- nabavke rješenja za upravljanje rizikom informacijskog sistema usklađeno prema relevantnim svjetskim standardima,
- nabavke windows licenci i nadogradnja sistema,
- nadogradnje softvera za obradu statističkih podataka STATA.

Za nabavku stalnih sredstava u obliku prava u 2026. i 2027. godini je planirano izdvajanje 182.000 KM, odnosno 177.000 KM.

Pozajmljivanje finansijskim institucijama (uvećanje stanja depozita kod RB FBiH)

Evidentiranje uvećanja stanja sredstava namjenskog depozita kod Razvojne banke FBiH nastaje kao razlika između uvećanja stanja nastalog preusmjerenjem primljenih otplata glavnice i kamata kredita za podsticaj zapošljavanja sa računa banaka komisionara i umanjenja stanja nastalog po osnovu prefakturisanih troškova bankarskih naknada i sudskih sporova. Stanje namjenskog depozita kod Razvojne banke Federacije BiH, pored kapitalnih primitaka po osnovu naplate glavnica pomenutih kredita, uvećava i naplata kamata, te sumnjivih i spornih potraživanja po tim kreditnim linijama. Istovremeno stanje tog namjenskog depozita umanjuje izmirivanje troškova sudskih sporova i bankarskih naknada po kreditnim linijama.

U skladu sa Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga i drugim aktima kojima se uređuje segment dugoročnog depozita, te uvažavajući dostavljene projekcije banaka komisionara na poziciji uvećanja stanja depozita kod Razvojne banke Federacije BiH u 2025. godini planiran je iznos 40.800 KM. Za 2026. i 2027. godinu se predviđa da se neće ostvariti nikakav efekat na namjenski depozit, odnosno nije planirano uvećanje namjenskog depozita, jer se cjelokupna naplata prihoda i primitaka utroši na izmirivanje sudskih troškova i bankarskih naknada.

7. POTENCIJALNI RIZICI ZA REALIZACIJU PLANIRANIH AKTIVNOSTI

Realizacija planiranih aktivnosti Federalnog zavoda je u velikoj mjeri oslonjena na pretpostavke makroekonomskih kretanja u narednom srednjoročnom periodu. Obzirom da vanjsko okruženje predstavlja najvažniju strukturnu odrednicu svih ekonomskih kretanja u BiH, odnosno Federaciji BiH, ono isto tako predstavlja i glavni izvor rizika za domaću ekonomiju. U kontekstu postavljenih ključnih usmjerenja, tj. ciljeva Federalni zavod će djelovati na principima unapređenja finansijskog upravljanja, kontrole i odlučivanja, posebno se pridržavajući općih ciljeva kao što su usklađenost poslovanja sa propisima, planovima, ugovorima, politikama i procedurama, obavljanje aktivnosti na pravilan, etičan, ekonomičan, efikasan i efektivan način, zaštita imovine, obaveza i drugih resursa od gubitaka koji mogu nastati lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem, te zaštita od nepravilnosti, zloupotrebe i prevara, pouzdano, potpuno i pravovremeno finansijsko izvještavanje i praćenje rezultata poslovanja.

Radi boljeg i efikasnijeg upravljanja rizicima Federalni zavod vrši identifikaciju i procjenu rizika sa aspekta intenziteta i vjerovatnoće nastanka, analizu faktora rizika i načina prevencije i rješavanja rizika. Pri tome se rizik definiše kao mogućnost nastanka događaja koji će imati negativne posljedice na ostvarivanje ciljeva. Rizik može biti strateški i operativni. Strateški rizik je rizik vezan za ostvarenje srednjoročnih i dugoročnih ciljeva i strateških prioriteta, a operativni rizik je vezan za provođenje aktivnosti i procesa unutar organizacionih jedinica. Procjena rizika je, u suštini, zasnovana na subjektivnoj ocjeni, a istoj prethode sistematične analize kako bi procjena rizika u određenoj mjeri bila objektivnija. S tim u vezi su identifikovani rizici koji mogu imati posljedice na ostvarivanje ciljeva Federalnog zavoda i uticati na realizaciju planiranih aktivnosti, zbog čega je njihovo rješavanje od izuzetne važnosti.

Na realizaciju Finansijskog plana mogu uticati rizici izmjene zakonskih i podzakonskih propisa, neblagovremenog usvajanja planskih i programskih dokumenata, nedostizanja postavljenih ciljeva programa aktivne politike zapošljavanja, neujednačenog i nedosljednog vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja što može rezultirati neadekvatnim poslovnim odlukama, neočekivane izmjene cijena na tržištu roba i usluga, nemogućnost provođenja postupaka javnih nabavki, neadekvatno evidentiranje i iskazivanje poslovnih promjena u poslovnim knjigama, nedovoljna obučenost zaposlenika za korištenje informacionih tehnologija, nedostatnost i/ili neraspoloživost podataka o mogućnostima pristupa sredstavima iz međunarodnih fondova i drugi rizici.

Rizici po projekcije rasta u srednjoročnom periodu 2025. – 2027. godine vrlo su naglašeni i u najvećoj mjeri pod utjecajem su vanjskih faktora, a odnose se uglavnom na globalna geopolitička zbivanja. Kao važne izvore geopolitičkog rizika značajno je navesti rat u Ukrajini i na Bliskom istoku, te rastuće napetosti na Crvenom moru i Hormuškom zaljevu. Geopolitičke napetosti mogle bi dovesti do rasta cijena energenata i drugih sirovina. Daljnja eskalacija navedenih sukoba utjecala bi na jačanje inflatornih pritisaka, te slabljenje globalnog ekonomskog rasta, a što bi imalo negativan odraz na vanjsku trgovinu, industriju i u konačnici na projekcije ekonomskog rasta u BiH i Federaciji BiH 2025. – 2027. godine.

Nepovoljni vremenski uslovi dodatni su faktor koji bi mogao potaknuti neočekivani porast cijena hrane. Viša i dugotrajnija inflacija u zemljama, glavnim trgovinskim partnerima BiH, mogla bi ishoditi višom inflacijom potrošačkih cijena od očekivane. Također, značajno je naglasiti i rizik vezan za uvođenje CBAM regulative. Konkretno za BiH primjena CBAM-a značila bi dodatno oporezivanje robe prilikom izvoza u Europsku uniju. Ukoliko se u BiH ne postigne zadovoljavajući stepen niskougljičnog razvoja i dekarbonizacije, bosanskohercegovački proizvodi na europskom tržištu neće biti cjenovno konkurentni, a negativni efekti vanjskotrgovinske razmjene na projicirani rast zasigurno neće izostati.

Pored toga, značajno je istaći i klimatske rizike. Naime, nepovoljne hidrološke prilike mogle bi se negativno odraziti na ukupnu proizvodnju električne energije te slijedom toga i na fizički obim ukupne industrijske proizvodnje, a time i na projicirani rast.

Potencijalni rizici za realizaciju makroekonomskih projekcija, pored eksternih predstavljaju i unutrašnji izazovi, od kojih se kao jedan od najprisutnijih izdvaja složen sistem donošenja odluka, te sporost u provedbi strukturnih reformi što se može negativno odraziti na ukupan ekonomski rast. Naime, srednjoročni rizik za projektovani rast mogla bi predstavljati i eventualna kašnjenja u reformskim procesima koji imaju za cilj unapređenje poslovnog okruženja u zemlji. Srednjoročno, evidentan je i rizik migracije stanovništva, posebno mlade, obrazovane i kvalifikovane radne snage, što bi moglo rezultirati smanjenjem produktivnosti rada i sporijim rastom BDP-a.

Iako potražnja za radnom snagom ima blagi trend rasta, ali sa znatno manjim intenzitetom u odnosu na prethodne dvije godine, značajan dio oglašanih slobodnih radnih mjesta se i dalje otežano popunjava, zbog nedostatka određenih profila zanimanja na širem području, odnosno zbog nepodudarnosti ponude i potražnje na tržištu rada s aspekta zanimanja i stručnih kompetencija, a što ukazuje na strukturnu nezaposlenost uzrokovanu brojnim naprijed navedenim faktorima. Neusklađenost obrazovne politike, posebno u srednjem stručnom obrazovanju i potreba na tržištu rada, uzrokuje potrebu za sufinansiranjem brze pripreme za rad, obuke, stručnog osposobljavanja i usavršavanja nezaposlenih osoba na radnom mjestu radi sticanja neophodnih znanja i vještina. Kontinuiranim usklađivanjem obrazovnog procesa naročito praktičnog dijela nastave u srednjem stručnom i visokom obrazovanju sa potrebama poslodavaca ovakva situacija bi se prevenirala i postigao bi se vidan napredak.

Predstojeći period sigurno će obilježiti snažna borba za stabilizaciju ekonomskih prilika, te će i planirane aktivnosti, tj. realizacija postavljenih ciljeva zavisiti od razvoja situacije uzrokovane globalnim ekonomskim, socijalnim, energetske prilikama, ali i stanjem u međunarodnim odnosima. Unapređenje poreske politike, provođenje reformi pravnog okvira koji utiče na tržište rada, te utvrđivanje strateških dokumenata u oblasti zapošljavanja na državnom nivou koje osigurava znatna finansijska sredstva iz međunarodnih fondova, pomogli bi u poboljšanju društvenih prilika i tržišta rada.

Jasno je da će realizacija planiranih aktivnosti zavisiti od razvoja situacije uzrokovane globalnim ekonomskim i socijalnim prilikama kao i ukupnim stanjem u međunarodnim odnosima, ali i od prevencije nastanka posljedica internih rizika. Stoga su u procesu sagledavanja eventualnih problema i rizika za realizaciju programsko-planskih aktivnosti Federalnog zavoda razmatrani relevantni interni i eksterni faktori koji mogu uticati na djelovanje ovog vanbudžetskog fonda. S tim u vezi izvršen je i pregled osnovnih poslovnih procesa kako bi se dale smjernice za unapređenje djelovanja radi dostizanja krajnjih rezultata i boljih učinaka i efikasnosti programa/aktivnosti koje realizuje Federalni zavod.

Također, analizirani su procesi, aktivnosti, rizici i ključni elementi okruženja, imajući u vidu uslove za ostvarenje vizije i misije uz primjenu SWOT analize kao osnovnog instrumenta za analizu snaga, slabosti, prilika i prijetnji, a u okviru te metode korištena je i tehnika PESTLE za detaljno sagledavanje bitnih vanjskih faktora koji utiču na organizaciju, resurse i planirane aktivnosti, programe i mjere za trogodišnji period.

Međutim, u okviru finansijskog upravljanja i kontrole tj. sistema upravljanja rizicima utvrđeni su rizici sa višom ocjenom vjerovatnoće i uticaja, koji mogu uticati na realizaciju planiranih aktivnosti, a odnose se na:

- djelimičnu realizaciju mjera APZ što ima za posljedicu nedostizanje postavljenih (strateških) i ciljeva mjera/programa APZ-a;

- neprovođenje postupka javnih nabavki u skladu sa važećim zakonskim, podzakonskim i internim aktima, što može dovesti do zastoja u poslovnim procesima i novčanih sankcija;
- nenaplativost starih kredita i ostalih sumnjivih i spornih potraživanja, što za posljedicu ima povećanje iznosa sumnjivih i spornih potraživanja;
- nepotpuno, neujednačeno i/ili pogrešno vođenje zbirnih/objedinjenih evidencija u oblasti zapošljavanja što može rezultirati pogrešnim prikazom podataka i pogrešnim obračunima sredstava;
- netačno informisanje JS Porezne uprave FBiH u vezi uplata za PIO i zdravstveno osiguranje i otežana razmjena podataka sa Poreskom upravom;
- neadekvatnu upotrebu i nedovoljnu iskorištenost funkcionalnosti JIS aplikacije;
- neadekvatnu nadogradnju JIS-a i sporo ili neujednačeno dostavljanje inputa od Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje;
- nemogućnost pravovremenog uvida u sigurnosne incidente i/ili narušenost integriteta logova;
- nemogućnost rada informacionog sistema zbog zastarjele hardverske opreme;
- neistinito informisanje ili izostanak informisanja (statističko izvještavanje) javnosti o kretanju na tržištu rada u FBiH što ima za posljedicu kašnjenje u objavi ili izostanak objave statističkih podataka;
- nedovoljni kapaciteti za uspostavu sistemskog praćenja realizacije rezultata i ocjena efekata – učinkovitosti mjera aktivne politike zapošljavanja, što može dovesti do nedostatka informacija o rezultatima realizacije i učinkovitosti mjera APZ.

Za navedene rizike potreban je visoki nivo pažnje, provođenje mjera za ublažavanje rizika, uključivanje svih relevantnih sudionika i faktora u ublažavanje rizika i kontinuirano praćenje u prikladnim intervalima.

Zaključuje se da Federalni zavod raspolaže sa adekvatnim finansijskim sredstvima i administrativnim/ operativnim kapacitetima za realizaciju planiranih aktivnosti i sa tog aspekta ne očekuju se problemi u realizaciji. Još uvijek je prisutan problem u integraciji tri (3) kantonalne službe za zapošljavanje u jedinstveni informacioni sistem JIS - modul evidencije i posredovanja u zapošljavanju.

Predsjednica Upravnog odbora

Emina Dedović

Broj: 01/1-45-17/25

Datum: 09.01.2025. godine

Na osnovu člana 8. Statuta Federalnog zavoda za zapošljavanje („Službene novine Federacije BiH“, br.: 27/06 i 10/16), a u skladu sa članom 7. stav 2. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje na sjednici održanoj 09.01.2025. godine donosi

**ODLUKU
O IZVRŠAVANJU FINANSIJSKOG PLANA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2025. GODINU**

I – Opće odredbe

Član 1.

Ovom odlukom se uređuje struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu i procjene plana za 2026. i 2027. godinu (u daljem tekstu: Finansijski plan) i njegovo izvršavanje, prioriteti plaćanja, obim zaduživanja i izdavanja garancija, upravljanje dugom, te finansijskom i nefinansijskom imovinom, ovlaštenja Upravnog odbora i direktora u izvršavanju Finansijskog plana za tekuću godinu, kazne za neispunjenje obaveza i druga pitanja vezana uz izvršavanje Finansijskog plana.

Član 2.

Finansijski plan je akt koji donosi Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje (u daljem tekstu: Federalni zavod), a kojim se utvrđuje plan finansijskih aktivnosti iskazanih kroz projekciju godišnjih prihoda i primitaka, utvrđenih iznosa rashoda, izdataka i finansiranja.

Parlament Federacije BiH daje saglasnost na Finansijski plan.

II – Struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka

Član 3.

Finansijski plan se sastoji od opšteg i posebnog dijela.

Opšti dio Finansijskog plana čini račun prihoda i primitaka, rashoda, izdataka, te finansiranja. U računu prihoda i rashoda iskazuju se porezni i neporezni prihodi i drugi prihodi i primici, te rashodi i izdaci utvrđeni za finansiranje poslovanja Federalnog zavoda na osnovu zakona i drugih propisa.

Posebni dio Finansijskog plana sastoji se od plana rashoda i izdataka, razrade ukupnih izdataka po ekonomskoj klasifikaciji za 2025. godinu, programskim aktivnostima sa pripadajućim projektima, te plana realizacije kapitalnih izdataka, sa projekcijama za 2026. i 2027. godinu.

Član 4.

Račun prihoda i rashoda sastoji se od:

1) Prihoda:

- doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti,
- kamata ili prihoda od uloga, kamata na à vista sredstva, naplate sumnjivih i spornih potraživanja po osnovu kreditnih plasmana i kamata po datim kreditima za podsticaj zapošljavanja, radnih dozvola, povrata neutrošenih grantova i drugih uplata,
- prihoda od pokretne ili nepokretne imovine koju Federalni zavod kupi ili stekne,
- primljenih grantova i kapitalnih primitaka.

2) Rashoda:

- rashoda za plate, naknade i doprinose,
- izdataka za materijal i usluge,
- tekućih grantova,
- kapitalnih izdataka.

III – Izvršavanje Finansijskog plana

Član 5.

Federalni zavod može odobrena sredstva koristiti samo na način, u visini i za namjenu utvrđenu Finansijskim planom i ovom odlukom.

Član 6.

Finansijski plan se izvršava na osnovu planirane dinamike realizacije programskih aktivnosti, a u skladu sa raspoloživim sredstvima. Pri ugovaranju obaveza nužno se vodi računa o projektovanoj dinamici priliva i odliva sredstava i vrši se usklađivanje plaćanja sa operativnim planovima izvršavanja Finansijskog plana.

Finansijski plan se izvršava na način propisan Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) i ovom odlukom, a po sljedećim prioritetima:

- 1) administrativni troškovi;
- 2) osiguravanje nedostajućih sredstava za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba;
- 3) mjere za promicanje ostvarivanja i održavanja više stope zaposlenosti i poboljšanje strukture zaposlenih;
- 4) kapitalni izdaci.

Član 7.

Upravni odbor Federalnog zavoda jednom kvartalno, na prijedlog direktora, može donijeti odluku o prestrukturiranju rashoda i izdataka u okviru ukupnog odobrenog iznosa, a najviše do 10% ukupno odobrenih rashoda i izdataka prema Finansijskom planu.

Prestrukturiranje rashoda i izdataka može se vršiti na pozicijama 611000, 612000, 613000 i 820000, a na poziciji 614000 prestrukturiranje rashoda može se vršiti samo u okviru ove pozicije.

Član 8.

Svi porezni prihodi, odnosno prihodi od doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti i prihodi od izdavanja radnih dozvola se prikupljaju putem depozitnog računa koji je pod isključivom nadležnošću Federalnog zavoda.

Član 9.

Sredstva utvrđena Finansijskim planom na pozicijama „Plate i naknade troškova zaposlenih“, „Doprinosi na teret poslodavca“ i „Izdaci za rad Upravnog odbora i Savjetodavne komisije“ osiguravaju se i realizuju u skladu sa zakonima, podzakonskim i internim aktima Federalnog zavoda.

Član 10.

Postupak nabavke roba, radova i usluga vrši se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br: 39/14, 59/22 i 50/24), važećim podzakonskim aktima i internim aktima Federalnog zavoda.

Član 11.

Sredstva utvrđena Finansijskim planom na poziciji „Sredstva za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti i za realizaciju Programa mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba“ realizuju se uz odobrenje resornog ministarstva, a u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Odlukom o modelu kriterija za utvrđivanje nedostajućih sredstava za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova službi za zapošljavanje broj: 01/1-14-2872/16 od 19.04.2016. godine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 33/16), te Programom mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostale ili ostaju bez posla („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/07).

Član 12.

Sredstva utvrđena Finansijskim planom na poziciji „Sredstva za Fond za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom“ realizuju se u skladu Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10).

Član 13.

Sredstva utvrđena Finansijskim planom na poziciji „Programi sufinansiranja zapošljavanja, samozapošljavanja i obuke“ realizuju se u skladu sa Programom rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, pojedinačnim programima koje donosi Upravni odbor Federalnog zavoda i zaključenim ugovorima sa poslodavcima, odnosno korisnicima sredstava, kao i Dokumentom o procjeni projekta (PAD) broj: 4599.

Član 14.

Sredstva utvrđena Finansijskim planom na poziciji „Zajednički projekti sa drugim pravnim subjektima“ realizuju se u skladu sa Programom rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu, pojedinačnim odlukama Upravnog odbora, memorandumima i potpisanim sporazumima.

Član 15.

Platne transakcije se obavljaju putem transakcijskih računa.

Potpisnik naloga platnih transakcija putem računa iz stava 1. ovog člana je direktor Federalnog zavoda ili druga osoba po njegovom ovlaštenju.

IV – Zaduživanje i upravljanje dugom

Član 16.

Federalni zavod se može zadužiti i izdati garancije u svrhe, na način, pod uslovom i u obimu propisanim zakonom kojim se uređuje dug, zaduživanje i garancije u Federaciji BiH.

Član 17.

Finansijske obaveze preuzete u ime i za račun Federalnog zavoda predstavljaju dug i obaveze Federalnog zavoda.

Član 18.

O visini zaduživanja i izdavanju garancija Federalnog zavoda odlučuje Parlament Federacije BiH na prijedlog Upravnog odbora Federalnog zavoda i Vlade Federacije BiH.

Član 19.

Finansijskim planom nije predviđeno zaduživanje i izdavanje garancija, te se, s tim u vezi, ne utvrđuje iznos gornje granice zaduživanja, kao ni obaveze iz osnova tekućih otplata duga Federalnog zavoda.

V – Kaznene odredbe

Član 20.

Odgovorna osoba Federalnog zavoda će se kazniti za prekršaj koji napravi u skladu sa odredbama čl. 102. i 103. Zakona o budžetima u Federaciji BiH.

VI – Prelazne i završne odredbe

Član 21.

U slučaju da drugi propisi sadrže odredbe o načinu izvršavanja Finansijskog plana, pravima i obavezama koje su u suprotnosti sa ovom odlukom, primjenjivat će se odredbe ove odluke.

Član 22.

Na sva pitanja koja nisu regulisana ovom odlukom, a tiču se izvršavanja, računovodstva i revizije, primjenjivat će se odredbe važećih zakona i podzakonskih akata.

Član 23.

Donošenjem ove odluke prestaje da važi Odluka o izvršavanju Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2025. godinu broj: 01/1-45-9531-2/24 od 08.10.2024. godine.

Član 24.

Ova odluka stupa na snagu danom dobijanja saglasnosti Parlamenta Federacije BiH, a primjenjuje se za fiskalnu 2025. godinu.

Predsjednica Upravnog odbora

Emina Dedović

Broj: 01/1-45-17-2/25

Datum: 09.01.2025. godine

